

Izhaja vsak petek ob 16. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5-50 din, za inozemstvo 10 din // Uredništvo: Celje, Stročnarska ulica 10
 Tečaj: Mestno načelstvo, uprava arhiva Ljubljana

Ruska politika

O Rusiji so že od nekdaj govorili kot o zemlji misterijev. Danes se ta ideja poudarja bolj kakor kdaj koli. Pred nekaj meseci je izjavil Leon Blum, »da postaja ruski misterij čedalje strahotnejši«. Churchill pa je letos 1. oktobra v svoje mgovoru omenil, »da je Rusija ovita v misterij sredi zagonetke«. In zares se pojavljajo o zadnji fazi ruske politike na vseh straneh zelo različna in čisto fantastična tolmačenja. Besede Napoleon, Thermidor, imperializem, izdajstvo, svetovna revolucija, fašistična država in obnavljanje nacistične doktrine so na peresih mnogih svetovnih strokovnjakov v mednarodni politiki, kadar se bavijo z novo smerjo moskovskega »misterija«. Zato zahteva potreba razčiščenja pojmov, da se objektivno in mirno ugotovijo izvestna dejstva, ki niso tako komplicirana in misteriozna, kakor morda izgledajo.

Dejstvo je, da je ruska politika, ki se je začela z nemško-ruskim sporazumom v letošnjem avgustu, prenehala z navajeno in objavljeno politiko kolektivne varnosti in preprečevanja napada. Opuščanja te politike pa ni Rusija niti začela in tudi ni samo ona izvedla, marveč ga je samo zaključila. Monakovski sporazum, dogodki v Španiji in neuspeh pogajanj z Anglijo in Francijo so povzročili preokret ruske zunanje politike. Takšen preokret najdemo v tradiciji Medicijev, Richelieuja in Bismarcka, ki jih smatrajo vsi državniki, ne glede na ideološke razlike, za velike ljudi. Cesar Rusija ni dobila za ceno soudeležbe v vojni v juliju, je dobila v septembru, oktobru in decembru na, kakor za sedaj izgleda, mnogo hitrejši in cenejši način, izhajajoč s staljšča čiste ruske državne politike. Rusija je dobila poleg poljske Ukrajine in Bele Rusije vojaško kontrolo nad baltskimi državami in prišla do političnega vpliva na posle Srednje Evrope. Te strateške pozicije so bile pridobljene na podlagi ideološkega preokreta, ki ga bo Rusija v vsakem primeru drago plačala. Morda bi bila cena popolnega ostajanja ob strani še dražja. In morda bi bila ta cena pomenila nevarnost za državno zajednico samo. So trenutki, ko pride vsaka država v položaj, da vodi predvsem račun o sebi kot državnem organizmu. Takrat, četudi ne vedno, gre diplomatska spretnost in vojaška veda preko ideologij in in socialnih sistemov. V tem je morda »misterij« politike, toda tu ni nikakšne politike misterija.

Liberalni in humanistični duhovi utegnejo biti razočarani, kar tudi vidimo danes v mnogih državah. Toda svetovna politika je vedno zahtevala in zahteva tudi danes, da pogledamo stvarnosti v oči. Zunanja in notranja politika morata sicer biti in sta tudi zelo pogosto v vzajemni odvisnosti in izhajata druga iz druge. So pa trenutki, ko se ločita in ko se začenja zunanja politika voditi po starih in skorajda večnih pravih politike sile, ki jo je že davno svetoval vsakemu državniku največji psiholog oblasti vseh časov, florentinski državni tajnik Nikolaj Macchiavelli. Tak trenutek je nastopil danes v politiki velikih sil. Ruska zunanja politika se je ločila od notranje v vprašanju vojaške varnosti države. Smatra, da je učinkovita obramba pogoj za bodočo notranjo napredek. Ali bo ta napredek tudi ustvarjen — je drugo vprašanje. Vsekakor je vojna varnost danes že ustvarjena. Churchill in Chamberlain sta na primer mneja, da ta zaščita ni naperjena proti Zapadu. Izgleda, da je nekdo drugi postal ujetnik te ruske diplomatske igre. Zato moramo biti realisti in hladnokrvni, kadar govorimo o vsem tem. Znanstvena objektivnost in poznanje politike zahtevata od nas rezerviranost v oceni politike ene države s staljšča neke druge in s staljšča sobnega razmerja moči velikih sil. Sicer pa žal niso ocenjevali strategije nikoli etično, marveč po rezultatu. Zato je jasno: dokler bodo obstojale razne velike sile, bodo obstojale mnoge strategije in politika sile, a malo etike. Etika

Pobude za pravičen mir

Finci se z uspehom upirajo sovjetski vojski — Pomemben papežev obisk pri italijanski kraljevski dvojici — Katastrofalen potres v Anatoliji

Angleški kralj Jurij VI. je v svoji božični poslanici vsemu imperiju poudaril, da bo složni imperij nadaljeval vojno do končne zmage svobode in pravice.

Predsednik Zedinjenih držav Roosevelt je poslal za božič tri pisma in sicer papežu Piju XII., predstojniku evangelijske cerkve v Zedinjenih državah in velikemu rabinu v Zedinjenih državah, v katerih jih prosi, da bi združili duhovne sile treh velikih religij in da bi podali v primernem času svetu osnove praktičnega miru. Da bi bilo sodelovanje Vatikana in Zedinjenih držav v človeških prizadevanjih zagotovljeno, je predsednik Roosevelt določil Mirona Taylorja za začasnega poslanika Zedinjenih držav pri Vatikanu z nalogo, da kot zastopnik Zedinjenih držav sodeluje pri ustvarjanju novega reda.

Papež Pij XII. je imel na sveti večer govor, v katerem je poudaril, da mora nasilje kot sredstvo mednarodne politike izginiti. Pravico do življenja in neodvisnosti je treba zagotoviti vsem narodom, kar je osnovna zahteva za pravičen in časten mir. Volja kakega naroda za življenje ne sme nikoli izvirati iz smrtnih obsodbe kakega drugega naroda.

Poljska vlada, ki ima začasno svoj sedež v Angersu v Franciji, je v svojem božičnem proglasu poljskemu narodu sporočila, da bo bodoča vladavina svo-

bodne Poljske osnovana na načelih demokracije in socialne pravičnosti.

Predsednik Irske republike De Valera je poslal vladi Zedinjenih držav poslanico, v kateri zahteva nujno sklicanje mednarodne konference, na kateri naj bi se državniki potrudili urediti vse mednarodne probleme.

Sovjetske ofenzive v severni in južni Finski so se ponesrečile. Finske čete so celo dosegle s protisunkni znatne uspehe. Zato zbira sedaj Rusija na finskih mejah novo veliko armado, s katero namerava drugič navaliti na Finsko.

Italijanska kraljevska dvojica je pred božičem uradno obiskala papeža Pija XII. v Vatikanu. Papež je v četrtek na zelo svečan način vrnil obisk italijanski kraljevski dvojici. To je po 93 letih prvi primer, da je papež obiskal italijanskega kralja. Temu obisku pripisujejo spricho sedanjih mednarodnih prilik velik pomen.

Angleška in francoska mornarica sta od začetka vojne zaplenili že skoraj milijon ton blaga, namenjenega za Nemčijo. Na zapadno fronto že prihajajo čete iz raznih delov angleškega imperija.

Katastrofalen potres je razdeljal v sredo v Anatoliji 12 mest in okrog 80 vasi. Število smrtnih žrtev cenijo na 9.000. Ta potres je eden najstrašnejših, kar jih je doživela Turčija.

Celjsko mestno gospodarstvo v dobi 1938/39

Občinski izdatki stalno naraščajo

Celje, 29. decembra.

Potem ko je bil v času od 19. t. m. do 23. t. m. razgrnjen proračun celjske mestne občine za dobo 1940-41, je v dobi od 23. do vštete 30. t. m. razpoložen v mestnem računovodstvu na vpogled tudi obračun za poslovno dobo 1938-39. V dobo razpoložitve proračuna so všteti letos tudi božični prazniki in bi se vsekakor dalo o tem razpravljati, ali je s tem načinom razpoložitve proračuna ustrezno določbi § 122. zakona o mestnih občinah, ki govori o času 8 dni razpoložitve skupno z bilanco in inventarjem. Z naglico, s katero se sedaj dela, se pač skuša spraviti razpoložitev proračuna v sklad z zadevnimi zakoni, timi predpisi in ugoditi zahtevam davkoplačevalcev, katerih interese tudi naš list zastopa.

Izdatki celjskega mestnega gospodarstva v dobi od 1. IV. 1938 do 31. III. 1939 so po posameznih partijah sledeči:

Za uslužbence mestnega poglavarstva všteti župana, ki je dobil skupno din 40.000, so izdali 2.355.445.05 din, kar je 32.891.95 din manj nego je bilo proračunano. Za uslužbence mestnih podjetij so izdali 760.980.05 din ali 17.681.05 din več nego je bilo proračunano. Vsi osebni izdatki znašajo torej po obračunu 3.116.421.10 din. Niso pa to vsi osebni izdatki, ki jih ima mestna občina; osebni izdatki za nastavljenice v Mestnem zavetišču so n. pr. obračunani med materialnimi izdatki.

Materialni izdatki so porazdeljeni takole: Občji izdatki 393.317.68 din, povšek 6.963.68 din napram proračunu, osebna in imovinska varnost 348.769.99 din manj 4.680.01 din napram proraču-

bo ustvarjena šele, kadar bodo velike sile in njihove borbe izginile in bo prišla do izraza nova, popolnejša skupna država: kadar bodo politika sile in velike sile zamenjane z evropsko ali svetovno federacijo pravno enakih svobodnih narodov.

Ta zanimivi članek smo posneli po uglednem beograjskem listu »Napredek«, ki ga izdaja univ. prof. dr. Mihailo Ilić.

nu, za prosveto in šolstvo je bilo izdanih 634.931.05 din ali 21.833.95 din manj nego je bilo proračunano, za obrestovanje in amortizacijo posojil je bilo izdanih 2.086.533.64 din to je 18.712.36 din manj nego je bilo proračunano. Gradbeni stroka je absorbirala 1.415.544.19 din ali 72.436.19 din več nego je bilo proračunano. Ta povšek rezultira z zneskom 51.885.15 din povečini iz izvršenih kanalizacijskih del v Gaberju in nekaterih manjših prekoračenj proračuna. Za veterinarstvo in kmetijstvo je bilo izdanih 17.664 din (21.000 din), za ljudsko zdravje 145.405.35 din ali 3.894.65 din manj nego je bilo proračunano. Za socialno skrbstvo so izdali skupno s podporami 941.615.11 din ali 87.085.11 din več nego je bilo dovoljeno po proračunu. Izdali so namreč med drugim za redne mesečne podpore skupno 215.990 din, za izredne podpore 135.158.90 din in za oskrbne stroške din 58.135.50, torej pri teh treh partijah 104.284 din več nego je bilo proračunano. Za trgovino, industrijo, obrt in turizem so izdali 99.465.10 din, to je din 5.223.10 več nego je bilo proračunano. Za občinsko gospodarstvo so izdali din 393.690.23 din ali 120.189.77 din manj nego je bilo proračunano. Ta manjši izdatek rezultira deloma iz preveč pavšalno proračunanih vsot za plačilo dopolnilne prenosne takse (proračunano din 60.000, izdano 31.096.85 din), čeprav bi bilo mogoče to vsoto zaradi prejšnje prijave točno ugotoviti že pri proračunu znižanih izdatkov pri upravi občinskih poslopij (proračunano 90.000 din, plačano 60.768.67 din in je gornja pripomba deloma upravičena tudi tu) in iz dejstva, da je bilo za predvidene odpise po proračunu v znesku 40.000 din porabljenih le 14.559.05 din.

Vsi materialni izdatki mestne občine znašajo 6.502.078.84 din (proračunano 6.507.875 din).

Materialni izdatki mestnih podjetij in ustanov se porazdelijo sledeče: Mestna elektrarna in plinarna 4.282.725.10 din, povšek napram proračunu za 296.746.10 din. Mestna klavnica 301.336.28 din, to je 41.860.72 din manj nego je bilo proračunano.

računano. Mestni vodovod 612.104.95 din, to je 130.756.95 din več nego je bilo proračunano. V tem višku je obsežen tudi znesek 157.692.08 din namesto proračunane zneska 92.518 din, ki ga je to mestno podjetje plačalo mestni občini kot priznalnino ali z drugimi besedami: poslovni prebitek vodovoda v znesku 65.174 din preko proračunane vsote je mestna občina sprejela med svoje prejemke. Meščansko oskrbovalni fond izkazuje izdatkov 237.908.07 din (din 260.200). Mestno zavetišče izkazuje izdatkov 541.791.27 din skupno z gospodarstvom, kar pomeni napram proračunu povšek za 46.771.27 din. Mestni avtobus izkazuje izdatkov 1.491.990.68 din napram proračunski vsoti 1.024.864 din.

Celokupni izdatki rednega proračuna znašajo 17.415.986.54 din. Ta znesek je za 880.267.54 din višji nego zadevna odobrena proračunska vsota.

Dohodki mestnega gospodarstva v isti dobi so sledeči:

Donos 55% občinskih doklad je znašal 3.044.044.75 din, dočim je bilo proračunanih 2.139.500 din, torej 904.544.75 din več. Donos na taksah je znašal din 1.416.292.56 in je bil za 125.912.56 din višji od proračunske vsote. Trošarine, uvoznine in užitnine so dale 2.203.884.48 din napram proračunani vsoti 2.135.500 din, torej povšek za 68.384.48 din. Ta slednja obremenitev davkoplačevalcev zadene najširše sloje in smo mnenja, da predstavlja v današnji dobi rastoče draginje najbolj nesocialen način obdačbe. Dohodek iz imovine je izkazan z din 1.100.581.50 din in končno razni dohodki kakor povračila mestnih podjetij za upravo, posojila za ubožni sklad din 2.068.066.68 din, kar pomeni napram proračunu izpadek v znesku 255.265.32 din. Ta izpadek ima svojo glavno utemeljitev v tem, da ni državna uprava k vzdrževanju mestne policije prispevala niti pare, čeprav je bilo to proračunsko predvideno z zneskom 300.000 din. Iz zadnjega obračuna posnemamo, da je takrat povrnila državna uprava v iste svrhe 80.000 din, sedanjo vodstvo občinske uprave pa očitno tudi takega vplačila državne uprave ni moglo doseči.

Mestna podjetja izkazujejo sledeče prejemke: Mestna elektrarna in plinarna 4.557.600.40 din (povšek 295.650.40 din). Mestna klavnica 365.825 din (izpadek 72.825 din). Mestni vodovod din 654.726.84 din (povšek 114.726.84 din). Mestni pogrebni zavod 370.901.50 din (povšek 57.501.50 din). Mestni avtobus 1.742.588.43 din (povšek 499.048.43 din). Mestni oskrbovalni sklad izkazuje 237.908.07 din, Mestno zavetišče v Medlogu pa 541.791.27 din dohodkov, to je 46.771.27 din več nego izkazuje proračun.

Dohodki vseh mestnih podjetij in ustanov znašajo skupno 8.447.919.37 din.

Vsi dohodki rednega poslovanja znašajo v gornji dobi 18.227.830.22 din, vsi izdatki, kakor prej navedeno, dinarjev 17.415.986.54 din, tako da znaša prebitok 811.843.68 din.

Dohodki in izdatki izrednega poslovanja znašajo vsak po 1.849.964.92 din, kar je napram proračunu manj za lin 599.035.08. V proračunu je bilo namreč med drugim predvideno: za podvoz pri kolodvoru 100.000 din, za obnovo cestišča in hodnikov na Slomškovem trgu 200.000 din, za tlakovanje Vodnikovice ulice I. obrok 200.000 din, za hodnike v Gaberju in Zavodski 150.000 din, za stranišče ob Mariborski cesti 40.000 din, za preureditev prostorov 350.000 din, za nabavo škroplilnega avtomobila 250.000 din. Vsa ta dela, ki so večinoma nujno potrebna, so ostala samo na papirju in niso bila izvršena. Pač pa so za gradnjo sportnega stadiona poleg mestnega pokopališča izdali 79.736.85 din.

Med izdatke izrednega obračuna je vnešen znesek 1.160.505.07 din, ki ga je prispevalo celjsko prebivalstvo za regulacijo Savinje.

Obenem z obračunskimi številkami je razpoložena tudi bilanca o stanju celjske mestne občine in mestnih podjetij z dne 31. marca 1939. Na tam navedene buančne številke se še povrnemo.

D. K.

Politika

Svoboda tiska

Dr. Jovan Djordjević piše v »Javnem mnenju«:

Svoboda tiska, brez katere sploh ni tiska, marveč so samo uradni in poluradni bilteni, je dvojen pojem: svoboda tiska pomeni osvoboditev od vplivov države in neodvisnost napram zainteresiranim in ozkim skupinam v družbi. To je posebno važno v demokratičnih državah, kjer po definiciji država zavzema stališče lojalnosti in nevmešavanja v delo tiska.

Svoboda tiska ni nikakšno nezaupanje do države in oblasti, marveč potrdilo zaupanja oblasti do državljanov in sebe same. S pomočjo svobode tiska prihaja država do novih in svežih podatkov in zahtev, obenem pa se ji nudi prilika, da dosežejo njene odločitve podporo javnosti in svobodno soglasje državljanov, brez katerega ne morejo priti akti oblasti do popolne in potrebne izvedbe.

30-letnica Friedjungovega procesa

Pred dnevi je poteklo 30 let od famoznega Friedjungovega procesa, s katerim so dunajski krogi poskušali zasejati razdor med Srbe in Hrvate. Hoteli so razbiti Hrvatsko-srbsko koalicijo in privesti do oblasti na Hrvatskem madžarone in frankovce. Poleg frankovcev jih je v tem pogledu najbolj podpiral zloglasni policijski konfident Djordje Nastić, ki je bil žal Srb. Kakor znano, je doživela dunajska vlada s tem procesom hudo blamažo, zajednica Hrvatov in Srbov na Hrvatskem pa je izšla iz tega procesa zmagovita in še močnejša.

»Sokolski glasnik« pripominja k temu: Kako smo bili, mi ti Bog, pametni — pred tridesetimi leti!

Tuji kupci

»Trgovski list« objavlja naslednji dopis iz Maribora o letošnji zlati nedelji:

Nekaj blaga je bilo tudi prodanega v inozemstvo. Časi se pač spreminjajo in z njimi tudi nakupovalni viri. Opazili smo nekaj ljudi iz sosednje Nemčije. Ti so pri nas nakupovali stvari, ki jih doma dobe sedaj le na nakaznice. Zensko perilo, čevlji, tudi obleka in plašči so v nedeljo zvečer in v ponedeljek zjutraj romali čez mejo. V razgovoru z nekaterimi tujci smo zvedeli, da mislijo nekateri priti še prihodnje dni v Maribor, da si nakupijo nekaj potrebnih reči. Prejšnja leta so Jugoslovenci hodili v Avstrijo ali Italijo, da si tam nakupijo darila za božič, ker so mislili, da so tam cenejša, sedaj pa je baš obratno. Cene so, za nekatere predmete pri nas nekoliko nižje. Toda v Nemčiji moreš kupiti le to, kar ti dovoli. Vsak dobi karto za eno leto s sto točkami. Cim nekaj kupiš, ti mora trgovec preluknjati toliko točk, kolikor je določenih za oni košček obleke. Če kupiš obleko, ti preluknjajo skoraj vse točke in ti za perilo skoraj nič ne ostane.

Nemke so si nakupile precejšnje množine perila, predvsem nogavic, ki jih na karte ne dobe več kot štiri pare na leto, če si ne nabavijo kompletne obleke. V kavarni si tujca iz Nemčije takoj spoznal, in sicer po tem, da je neprestano pil kavo in se naravnost oblikoval. Doma dobe za »kavo« le nadomestek, ki ima okus po vsem mogočem, le ne po kavi. Privoščili so si tudi dobro večerjo, izvrstno kapljico in še marsikaj drugega, kar doma ali več ne dobe, ali pa le na karte. Videl sem tujca v gostilni, ki je zahteval natakarkarja in ko mu je ta predložil račun, je gost po stari navadi izročil natakarkarju odrezek nakaznice za kruh, misleč, da je doma v Gradcu. S slastjo so tujci tudi čitali inozemske liste, zlasti švicarske, ki jih doma ne dobe.

Pripomniti moramo, da je bilo nemških državljanov med tujci zelo malo, pač pa so prišli v Maribor inozemci, ki stalno živijo v Nemčiji. Domačini dobe potni list le za največjo težavo in v neodločljivih primerih, inozemcem pa ne delajo ovir.

Dičen župan

»Nova riječ« poroča, da se mora bivši Stojadinovićev predsednik občine iz Leskovca v Srbiji zagovarjati pred sodiščem zaradi 228 kaznivih dejanj, utaj in falzifikatov, zagrešenih v izvrševanju službenih dolžnosti.

Trdna vera podjarmljenih

Zagrebska »Nova riječ« objavlja naslednji citat iz ameriškega lista »New York Times«:

Ustreljeni češki študenti nam s svojo smrtjo samo dokazujejo to, kar smo vedeli že od prej: da mali narodi, ki so ponosni na svojo narodnost in so vdani svoji domovini, ne gubijo vere, da bo njihova hrabrost in vztrajnost nagrajena. Imperializem, ki vodi računa o tej trdni veri podjarmljenih, lahko slavi začasno zmago. Toda sredi pridobivanja svoje slave seje seme lastnega uničenja.

Nemci o državi in oblasti

Goethe:

Najboljša vlada je ona, ki nas navadi, da vladamo sami sebi.

Večina je čisto odvratna, ker sestoji iz nekaterih močnih, ki prednjačijo, iz mnogih podležev, ki se priplazijo k njej, še bolj iz slabičev, ki ji podležejo, in iz mase, ki se da voditi, pa čeprav ne ve, kaj hoče.

Schiller:

Narod se čisto moti, ko v svoji nestalnosti misli, da pomeni vsaka nova vlada napredek.

Iz tiranije je samo eden izhod: propast.

Mommsen:

Moč demokracije je v veri v ideale.

Bismarck:

Treba je spoštovati nasprotnika, ki je zvest svojemu prepričanju.

Heyse:

Moč države je v vladi, ki spoštuje zakone.

Jean Paul:

Nasilna vlada je akor vrh zvonika, ki edini štrli iz ruševin z lavino zatrpne vasi.

Bodenstedt:

Modrijan lahko živi brez naklonjenosti močnih, toda močni ne more obstati brez modrijanovih nasvetov.

Humboldt:

Napreden človek je lahko minister, to pa ne pomeni, da bo on tudi napreden minister.

Heine:

Zakon ni zato tu, da nas ščiti pred drugimi, marveč da nas tudi čuva pred nami samimi.

Hegel:

Nasilna vlada je najslabša.

Bluntschli:

Mnogo lažje je zmagati, kakor pa plodove zmage očuvati.

Brzjavka iz Amerike

Kakor poroča »Sokolski glasnik«, je prejel podpredsednik vlade g. dr. Maček pozdravno brzjavko iz New Yorka od »predstavnikov 18 jugoslovenskih društev in jugoslovenskega naroda«, ki so se »zbrali na veličastni proslavi dneva zedinjenja«, z željo, da bi sporazum »pospešil veličino in srečo kraljevine Jugoslavije«.

Zanimivi naslovi

Po »Sokolskem glasniku« posnemamo: Zanimivi so naslovi v nemških listih in tudi v čeških, ki še izhajajo v protektoratu, a so prevod nemških: »V Angliji ni več papirja!« — »V Franciji ni svobode govora!« — »Parizu preči glad!« — »Angleške žene so ogorčene na vojno!« — »V Jugoslaviji so ogorčeni nad Anglijo in Francijo!« — »Upor v Južni Afriki!« — »Angleška vojska brez oblek!« — »Angleška mornarica se skriva!« — »Beograjski izvozniki ne zapuajo angleškemu funtu!« — »Angleški agenti povzročajo požare v Jugoslaviji!« — »Jugoslovenski tisk se veseli povratka »Bremena« itd.

Srečno novo leto želi
JANKO FILI
Špecerijska trgovina
Celje, Dečkov trg 4

Srečno novo leto želi
Anton Planinšek
splošno ključavničarstvo, električno in
avtogensko varjenje - Struženje kovin
Celje, Mariborska c. 22

ŠIRITE »NOVO DOBO«!

Kino UNION Celje

Od 29. do 31. decembra najveselejša opereta iz vojaškega življenja

ORDONANCI LJUBEZNI MAMZELLE SPAHD

Odlična godba, združena z najnovejšimi slagerji, Vas bo za dve uri rešila vsakih skrbi in težav in Vas prijetno zabavala — V tej nadvse zabavni opereti sodelujejo kralji smeja in humorja, znani iz filma »Trije kanonirji v dekiškem penzionatu«.

Od 1. do 3. januarja »Zmotna poroka« (v nemškem jeziku).
V glavnih vlogah Hans Söhrker, Luise Ullrich

Domače vesti

MNOGO SREČE IN VESELJA V NOvem LETU

želita vsem naročnikom, čitateljem, in-serentom in sotrudnikom

uredništvo in uprava »Nove dobe«.

DANAŠNJI ŠTEVILKI

je priložen koledar za leto 1940.

POLOŽNICE

smo priložili vsem naročnikom, ki prejema list po pošti. Prosimo jih, da nam čimprej nakažejo naročnino za novo leto in poravnajo tudi event. zaostalo naročnino.

— Novi davčni predpisi. Ministrski svet je izdal uredbo o izpremembi in izpopolnitvi zakona o neposrednih davkih. O tej uredbi je bilo izdano naslednje pojasnilo: Dosedanji davčni predpisi in davčna praksa so pokazali dva slabi strani, nepravilno in neenakomerno obdavčenje gospodarsko slabih davčnih zavezancev in nerealno davčno osnovo gospodarsko močnejših. Poleg tega se niso uporabljale v polni meri zakonske sankcije proti brezvestnim davčnim zavezancem, čeprav so bile blage, zato niso dosegle učinka, ki bi ga morale imeti. Da se to stanje izboljša, je vlada izdala omenjeno uredbo. S to uredbo se kot najpotrebnejše dajejo naslednje olajšave za gospodarsko slabe davčne zavezance: 1. Oprostitev plačevanja davka na eksistenčni minimum siromašnih kmetov. 2. Pavšalirano obdavčenje malih obrtnikov. 3. Odpis davčnih in taksnih zaostankov po stanju ob koncu leta 1937., če bi njihova izterjava povzročila gospodarsko propast dolžnika, odnosno po stanju ob koncu leta 1939. siromašnim kmetom, ki se oproščajo obdavčenja eksistenčnega minimuma. 4. Siromašni kmetje se oproščajo plačevanja zemljarine, če njihov čisti katastrski donos na ozemlju ene davčne uprave ne znaša več kakor 1000 din. Od tega ukrepa bo imelo korist okrog 3 milijone kmetov, po večini iz pasivnih krajev. Slični razlogi so dali vladi pobudo, da omogoči pavšaliranje obdavčenja malih obrtnikov. Mali obrtniki bodo plačali na račun davka letni pavšal po kategorijah in po velikosti kraja. V zvezi s to olajšavo predpisuje uredba za gospodarsko jačje zavezance enakomernejše, progresivno in učinkovitejše davčno dopolnilo k minimalnemu davku (pridobnine in družbenega davka). Predpisuje se nov način določanja davčne osnove za davčne zavezance pridobnine. Po dosedanjih davčnih predpisih so bila zavezana javnemu polaganju računov in vodstvu poslovnih knjig samo podjetja, ki plačujejo družbeni davek. Po novi uredbi bo ta dolžnost raztegnjena tudi na industrijska, rudarska, bančna, železniška, broderska, tramvajska in mednarodna transportna podjetja, ki so doslej plačevala pridobnino in katerih davčna osnova je v predhodnem davčnem letu znašala najmanj 100.000 din promet pa najmanj 2 milijona din.

— Povišanje prejemkov grafičnemu delavstvu. Po dolgotrajnih pogajanjih so bile tudi tiskarne zaradi rastoče draginje prisiljene povišati plače vsemu grafičnemu delavstvu. Za tiskarne pomeni to povišanje znatno obremenitev in bodo grafična podjetja primorana povišati cene tiskarskim izdelkom. Pri tem je treba upoštevati še zlasti, da je tiskarska industrija že dolgo v težavni krizi, ki se povečuje prav znatno tudi s tem, da obstoji še vedno zelo veliko število državnih tiskarn. Sploh se morajo tiskarne boriti neprestano z najrazličnejšimi težavami. Vse to otežkoča gospodarski položaj teh podjetij, katerih obstoj in uspešno obratovanje pa je važno za našo kulturo in narodno prosveto.

— Povišanje prejemkov železničarjem. V zvezi z rešitvijo raznih socialnih problemov v prometnem resoru je podal minister Beslić naslednjo izjavo: S 1. januarjem 1940 bodo povečani prejemki vsemu železniškemu osebju za 20 odstotkov, železniškim delavcem pa za 10 odstotkov. Prav tako se bo v najkrajšem času pričela razprava o ureditvi drugih vprašanj socialnega in zdravstvenega značaja v prometnem resoru in sicer za ustvaritev ugodnejšega življenjskega standarda železniških uslužbencev in delavcev, ki izvršujejo zelo težko in naporno službo.

— Decentralizacija posredovanja dela. S 1. januarjem bo uveljavljena uredba, s katero preneha delovati centralni odbor za posredovanje dela v Beogradu in se ustanovijo v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani posebni glavni odbori za posredovanje dela. Glavni upravi v Ljubljani je bil dodeljen kredit 100.000 din, v Beogradu 400.000 din, v Zagrebu 300 tisoč din za organizacijo in vzdrževanje v prvih šestih mesecih.

Celje in okolica

c Silvestrovanje Sokola Celja-matice v Narodnem domu. Ves spored večera smo objavili v dveh zaporednih številkah »Nove dobe«, pa ga zaradi tega danes ponavljamo le v skrajnem obsegu. Najprej bo nastopil v kmečki burki »Hlače« društveni dramski odsek. Sledil bo govor ravnatelja cirkusa, v tretji točki bomo občudovali gibčnost parterne gimnastike, v četrti ples »steep«, v peti bomo videli »Seviljskega brivca«, v šesti balet, v sedmi prožnost artistov, v osmi operacijo Miss Evrope, v deveti ples zamorcev in zamorke, v deseti »dresuro«, enajsta točka bo kronika, dvajseta in zadnja pa alegorija. Poskrbljeno bo seveda za vse telesne dobrote, česar niti posebej omenjati ni treba. Naše svetovnoznano vinogradništvo bo imelo na Silvestrovem večeru Sokola Celja-matice najodličnejše zastopnike, saj bodo gostom na razpolago pridelki, ki so dobili na razstavah najboljšo oceno. Ob marljivem sodelovanju pomnoženega društvenega orkestra bodo prišli na svoj račun tudi plesa željni. Pozabiti hočemo na razne tegobe, letošnjega leta in pogumno vstopiti v novo leto. Za tak prehod bo najlepša prilika sokolsko silvestrovanje, kamor pridemo vsi.

c Božična likovna razstava celjskih slikarjev ge. Vere Fišer-Pristovškove ter gg. Alberta Sirka, Cvetka Šuke, Miroslava Modica in Karla Mehleta je bila na Stefanovo zaključena. Ob 17. je bilo v sejni dvorani Mestne hranilnice žrebanje števk na vstopnicah. Komisiji je predsedoval g. Ciro Sadar, člani komisije pa so bili celjski novinarji. V žaro je bilo položenih 1563 kuponov. Izžrebane so bile naslednje štiri številke: I. nagrada (slika Alberta Sirka) št. 247, II. nagrada (slika Cvetka Šuke) št. 180, III. nagrada (slika Vere Fišer-Pristovškove) št. 1977, IV. nagrada (slika Miroslava Modica) št. 623. Po dve sliki za nagrade sta v podružnicah »Jutra« in »Slovenca« v Celju, kjer jih naj dobitniki dvignejo na podlagi predložene vstopnice in legitimiranja. Slike, ki do 8. januarja 1940 ne bodo dvignjene, bodo zapadle in bodo prešle v last razstavljalcev. Imena dobitnikov slik bodo objavljena. Razstava je dosegla vprav sijajen uspeh. Obiskalo jo je 1300 odraslih in okrog 1400 dijakov. Razstavljenih je bilo blizu 80, prodanih pa 32 del, kar je za Celje rekordno število. Celje je pokazalo zelo mnogo smisla za slikarsko razstavo, kar je treba ugotoviti s priznanjem. Razstavljalci se javnosti iskreno zahvaljujejo za podporo, ki jim je bila izkazana s številnim obiskom in nepričakovano velikim odkupom razstavljenih del, kar je v teh časih še prav posebno razveseljivo. Ob zaključku razstave združujejo razstavljalci s svojo zahvalo številnim prijateljem tudi svoje iskrene čestitke k novemu letu.

FOTO PELIKAN - CELJE

želi svojim cenjenim strankam

srečno in veselo

ново leto!

c Ponovna uvedba večernega savinjskega vlaka. V zadnji številki smo naglasili nujno potrebo, da železniška uprava zopet uvede večerni savinjski vlak, ki je bil pri zadnji redukciji v železniškem prometu ukinjen. To se bo sedaj tudi zgodilo. Pričenši s soboto 30. decembra bo na progi Celje—Velenje ukinjen potniški vlak št. 9120a z odhodom iz Celja ob 19.05 in s prihodom v Velenje ob 20.12. Zato pa bo vozil na tej progi od tega dneva potniški vlak št. 9120 z odhodom iz Celja ob 20.48 in s prihodom v Velenje ob 21.55.

c Razstava slikarskih del gg. Zorana Didka, Doreta Klemenčiča in Gabriela Stupice, ki je bila odprta do Stefanovega v mali dvorani Celjskega doma, je bila deležna splošnega priznanja obiskovalcev. Dosegla je zelo lep moralen uspeh, kakršnega so mladi umetniki tudi zaslužili.

POZOR! Če Vam zamrzne vodovod, Vam ga takoj odtali z električnim aparatom **FRANJO DOLŽAN, CELJE, Za kresijo, telefon št. 245.**

c O božičnih praznikih je krasno solnčno vreme izvabilo zelo mnogo Celjanov, zlasti smučarjev, v zimsko naravo. V Celju so potekali prazniki zelo mirno. V sredo se je vreme spremenilo in zapadlo je nekaj snega, ki so se ga smučarji seveda močno razveselili.

c Policijska ura na Silvestrovo. V celjskih gostilnah (razen okrepčevalnic) bo na Silvestrovo policijska ura ob 2., v kavarnah pa ob 3. zjutraj.

c Odlikovanje zaslužnih pevcev. Predsednik pevskega društva »Oljke« v Celju, juvelir gosp. Anton Lečnik je pred dnevi v okviru lepe društvene svečanosti izročil štirim zaslužnim društvenim članom odlikovanja za dolgoletno požrtvovalno sodelovanje v moškem zboru. Zlato kolajno za 20-letno delovanje pri društvu sta prejela gg. policijski uradnik v p. Martin Drugovič in policijski nadzornik v p. Joahim Sonc, bronasto kolajno za 10-letno sodelovanje pa gg. slikarski mojster Alojz Gorjup in mizarski pomočnik Franc Mavec. Odlikovancem iskreno čestitamo!

c Predrznost brez primere! Tvrdba Martin Jug pri Sv. Petru pod Sv. gorami menda še vedno ne ve, da živimo že 22. leto v Jugoslaviji, sicer bi menda ne bila poslala te dni nekaterim slovenskim trgovcem v Celju dopisov z naslednjim označbo: »Martin Jug, K. k. Pulver-Verschleiss, Tuch-, Gemischtwaren-, Leder, Eier- u. Landesprodukten-Geschäft St. Peter bei Königsberg, Steiermark«. Besede »K. k. Pulver-Verschleiss« so sicer na kuvertah prečrtane, toda tako rahlo, da jih je mogoče zelo dobro čitati. St. Peter bei Königsberg je izginil z našimi drugimi zunanji znaki našega rodstva že leta 1918. in je za vedno prepuštil mesto našemu slovenskemu Sv. Petru pod Sv. gorami. Omenjena tvrdba je najbrž vse to prespala. Drugače si skoraj ne moremo razlagati uporabe navedenega nemškega besedila na njenih kuvertah in pisemskih papirjih, ki izziva in žali naš narodni čut.

c Redni letni občni zbor Sokolskega društva Celja I bo drevi ob osmih v telovadnici v Sokolskem domu v Gaberju. Vabljen vse članstvo!

c Odlikovanje. Poštni inspektor g. Viktor Wagner v Celju je odlikovan z redom Jugoslovenske krone 5. razreda. Čestitamo!

c Celjsko pevsko društvo bo imelo v torek 2. januarja vajo vsega mešanega zbora.

c Zabavni večer CPD bo v soboto 27. januarja v vseh prostorih Narodnega doma. Poleg društvenega moškega in mešanega zbora bodo nastopili še pevci solisti in harmonikarji. Svoje sodelovanje sta obljubila priznana balerina in virtuoz na kitari, kar bo za Celje velika atrakcija. Za ples bo igral celjski jazz. Bife bo založen z vsemi dobrotami in točila se bodo izvrstna haloška vina. Ker bo zabavni večer CPD najsolidnej-

ša in najzabavnejša prireditev letošnje-ga predpusta, si naj vsakdo že takoj ob novem letu rezervira 27. januar.

c Akademski ples »Sloge« bo dal kot običajno tudi v letošnji sezoni znak pričetka znanih celjskih plesnih prireditev. Vsi poznamo ta ples za sodobnega ne samo po višini družabnosti, razpoloženja na njem, elegantni dekoraciji, ampak tudi po tem, da redno nudi kakšne novosti za Celje in Celjane. Ena takih letošnjih novosti bo za obiskovalce plesa plesni orkester Broadway iz Ljubljane. Prireditelji akademskega plesa so se do sedaj vedno potrudili v izbiri plesnega orkestra. Pri tem plesu pa bodo obiskovalcem nudili v tem oziru še prav poseben užitek in to, da bodo slišali odličnega najnovejši plesni orkester v Sloveniji, ki bo igral v zasedbi enajstih mladih simpatičnih mož. To bo najmočnejša zasedba, ki je sploh kdaj igrala v Celju. Vabila za ples se te dni razpošiljajo. Tiste, ki vabila po pomoti ne bi prejeli, prosimo, da ga reklamirajo pisмено na naslov: S. O. »Sloga«, Celje, Narodni dom, ali pa osebno v Narodnem domu od torka 2. januarja 1940. dnevno med 13. in 15.

c Šahovski brzoturnir. Celjski šahovski klub bo priredil drevi ob osmih svoj redni brzoturnir za prvenstvo v mesecu decembru. Prijave se sprejemajo do pričetka turnirja v klubski sobi hotela »Evrope«.

Gostilna pri »Turški mački«

Na novega leta dan, ko je vsak bolan, pridite na sočni golaž, po njem ozdravi vsak kristjan.

In tudi divji zajček bo priskakljal ta dan.

Srečno Novo leto želi vsem cenj. gostom ter se priporoča
FRANC ŠTOLFA

c Zetev smrti. Dne 22. decembra je umrla na Bregu pri Celju 18-letna dijakinja Katarina Mlakarjeva, v stari mestni ubožnici na Slomškovem trgu pa je umrl 78-letni pletar Alojz Kronovšek. Na Stefanovo je umrla na Sodnijski stezi 3 v starosti 86 let vdova po trgovcu ga. Marija Bučarjeva, mati ge. Koncilje, vdove po poštne nameščencu v Celju. Istega dne je umrla na Zg. Hudinji pri Celju 77-letna preužitkarica Ana Klančnikova. Na Slomškovem trgu 7 je umrla v sredo 4 mesece stara Vera Vanovškova, hčerka šoferja pri mestnem avtobusnem podjetju. V celjski bolnici so umrli: v soboto 30-letni posestnik Vincenc Novak iz Podloga pri St. Petru v Savinjski dolini, v nedeljo 77-letni občinski revež Anton Umek iz Virštanja in 2 in pol leta stari dninarjev sinček Franc Kramaršek z Ločnice pri Celju, v torek 65-letna preužitkarica Frančiška Šumljakova od Sv. Andraža pri Velenju, v sredo 62-letni dninar Jože Kožuh iz Arclina pri Vojniku, v četrtek 58-letna dninarica Marija Kamenikova iz Levca pri Celju, v petek pa 28-letna posestnikova žena Julijana Florjančeva iz Razhora pri Dramljah. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojem naše iskreno sožalje!

c Smrt pod avtomobilom. Dne 22. decembra zjutraj se je peljal 26-letni M. Marelič iz Travnika v Bosni, ki je bival že dalje časa v Sloveniji in prevažal s petimi konji les iz gozdov, ki so za vožnjo nedostopni, s kolesom po cesti na Stranica pri Konjicah. Za njim je privozil tovorni avtomobil. Kolesar je zavozil med kolesnice na cesti in se ni mogel izogniti avtomobilu. Šofer je zavrnil avto, a ni mogel več preprečiti nesreče. Avto je podrl kolesarja na tla. Kolesa so šla čezenj in ga na mestu usmrtila. Šofer je pustil kolesarja na cesti in se odpeljal. Oblastva so uvedla preiskavo, da bi čimprej ugotovila, čigav je tovorni avto, ki je povzročil nesrečnika.

c Svojega brata je usmrtil. Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal 27-letni posestni-

kov sin Ivan Kresnik iz Belega potoka pri Frankolovem, ker je vinjen v prepiru zabodel svojega 18-letnega brata Alojza naravnost v srce in ga usmrtil. Ivan Kresnik je bil obsojen na dve leti in pol robije, na izgubo častnih pravic za dobo dveh let in na plačilo povprečnine v znesku 500 din.

c Kazen za izsiljevanje. Tričlanski senat okrožnega sodišča v Celju je obsodil 29-letno šiviljo Marijo Butkovičovo iz Zagreba na osem mesecev strogega zapora in izgubo častnih pravic za dobo dveh let, ker je z izsiljevanjem izvabila dvema duhovnikoma v slovenjegraškem srezu 21.500 din. Pri aretaciji so našli pri njej še 17.000 din, ostanek pa mora v smislu sodbe vrniti. Razprava je bila tajna.

c Drsalisce SK Celja v mestnem parku je odprto. Led je idealen za drsanje ter nudi starim in mladim mnogo veselja in razvedrila.

c Razpis študijskih podpor. Starešinska organizacija »Sloge« v Celju razpisuje študijske podpore za šolsko leto 1939-40. Prošnje z utemeljitvijo se naj pošljejo na naslov: Dušan Zdolšek, cand. iur., Celje, Gosposka 6.

c Odmera specialnega doprinosu k narodno obrambnemu fondu. Davčna uprava v Celju razglašajo: Zaradi pravilne odmere celjskega doprinosu k narodno obrambnemu fondu za leto 1940. morajo vsi oni davčni zavezanci, ki imajo tri odnosno pet in več živih zakonskih otrok izpod 21. leta starosti, vložiti pri davčni upravi v Celju prijavo ter navesti imena, dan, mesec in leto rojstva svojih otrok. Prijaviti morajo tudi oni starši-davčni zavezanci, ki so imeli tri odnosno pet in več otrok izpod 21. leta starosti, a so otroci umrli. Navesti morajo njihova krstna imena ter podatke rojstva in njihove smrti. Prijavo je treba kolkovati z 10 din. Tiskovine za te prijave se dobe pri pristojnih občinah odnosno za mesto Celje pri davč. upravi.

V. AKADEMŠKI PLES „SLOGE“

6. I. 1940 - NARODNI DOM - CELJE
BAR — BROADWAY

c Zglasitev mladeničev, rojenih v letih 1920., 1921. in 1922. Mestno poglavarstvo v Celju razglašajo: Na podlagi čl. 10. in 45. zakona o ustroju vojske in mornarice ter določil začasnega pravilnika za rekrutovanje mladeničev za stalni kader se pozivajo vsi v celjski občini bivaajoči mladeniči, rojeni v letih 1920., 1921. in 1922., ne glede na njih pristojnost, da se zaradi vpisa v vojaško evidenco takoj zglašijo pri vojaškem referentu mestnega poglavarstva v sobi št. 19 ob uradnih urah od 9. do 12. dopoldne. Mladeniči morajo prinesiti s seboj sledeče dokumente: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. družinsko polo (stara velja le, če pristojni župni urad potrdi, da je ostalo družinsko stanje neizpremenjeno) odnosno družinsko knjigo, 4. zadnje šolsko in učno spričevalo, 5. vojaške izprave in uverenja starejših članov družine, 6. mladeniči, rojeni 1. 1920. in 1921., potrdilo o svojem vojaški prijavi. Odsotne in oboje mladeniče morajo po zakonskih predpisih prijaviti njih starši, bratje, sestre, stano- in delodajalci. Nevednost o razglasu ne opravičuje in se bo proti vsakemu, ki se ne bi pravočasno odzval temu pozivu, najstrožje postopalo. Rok prijave je do 15. januarja 1940.

c Kronika nesreč. Ko je 28-letni dninar Ludvik Felicijan iz Celja peljal voz po cesti v Drešnji vasi, je privozil avtomobil, zadel v Felicijana in ga podrl na tla. Felicijan si je pri padcu zlomil

levo roko. Pred dnevi je dobil 13-letni sin dninarice Franc Herman iz Laškega od sošolca samokres. Herman je ravnal s samokresom tako neprevidno, da se je samokres sprožil. Krogla je zadela Hermana v levo dlan. V Trnovljah pri Celju je padla 77-letna dninarica Marija Rebevkova doma tako nesrečno po stopnicah, da ji je počila lobanja. V nedeljo ob 13. je šla 29-letna služkinja Marija Sinkovčeva v Doberteši vasi pri St. Petru v Savinjski dolini na kozolec po seno. Ko se je vzpenjala po lestvi, je lestva na zamrzlih tleh zdrknila in se prevrnila. Sinkovčeva je padla z lestve tri metre globoko in si zlomila desno nogo v členku. V Malih Dolah pri Vojniku je padla 67-letna posestnica Jožefa Klemenškova doma na poledenelih tleh in si zlomila desno roko v zapestju. Ko je šel 18-letni mizarski vajenec Anton Bele iz Imenega pri Podčetrtku na sveti večer k polnočnici, je padel na zamrzlih tleh in si zlomil desno nogo v členku. Na Stefanovo dopoldne je neki osebni avto v Ipavčevi ulici pred bolnico podrl 65-letnega prodajalca peciva Franca Esiha iz Celja na tla in mu nalomil hrbtenico. Na božič je padel 13-letni posestnikov sin Anton Jurič iz Mozirja pri sankanju in si zlomil desno nogo. Na Stefanovo je padel 43-letni mizarski mojster Anton Kolarič iz Cret pri Hrastniku na poledenelih tleh in si zlomil desno nogo. Ko je 65-letni posestnik Mihael Ježovnik iz Paške vasi spravljal v sredo v gozdu les, je padel na zamrzlih tleh in si zlomil desno roko. Na Tolstem vrhu pri Konjicah je padla 46-letna posestnica Terezija Jevšenakova na poledenelih tleh in si zlomila desno nogo v členku. Pri delu v Westnovi tovarni je stroj zgrabil 17-letnega delavca Ivana Zoharja iz Vrh pri Teharju za levo roko in mu odrezal tri prste. Na Stefanovo je padel 12-letni Rado Uršič, sin preglednika finančne kontrole v Zalcu, doma na zamrzlih tleh in si zlomil desno roko v komolcu. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

c Rok za izmenjavo poslovnih knjižic poteče 31. decembra in ni podaljšan, na kar opozarjamo vse prizadete.

c Celjska tvrdba »Metka«, katere lastnik je g. Henrik Weinberger, je darovala mestni občini celjski za obdaritev revežev 3.000 din v gotovini in 800 m raznega blaga. Za ta velikodušni dar izreka mestna občina v lastnem in v imenu obdarovanih darovalki iskreno zahvalo.

c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel v nedeljo 31. decembra zdravnik dr. Premšak na Cankarjevi cesti, v ponedeljek 1. januarja pa zdravnik dr. Mušič na Cankarjevi cesti.

Razbojnik Hace v celjski okolici!

Celje, 29. decembra.

V četrtek je neko dekle opazilo zloglasnega 22-letnega razbojnika Hacetu, ki se je vozil s kolesom po državni cesti od St. Petra v Savinjski dolini proti Celju. Po opisu kolesa so ugotovili, da je to ono kolo, ki je bilo 15. decembra zvečer ukradeno vojaškemu uradniku g. Antonu Sagadinu s hodnika pred njegovim stanovanjem v Brglezovi hiši na Krekovi cesti v Celju. Kolo je novo, znamke »Viktoria«, ima evidenčno številko 2-29.181-3 in je vredno 1.500 din. To kolo je torej ukradel Hace. Hace ima na vesti celo vrsto roparskih napadov, vlomov in tatvin. Je izredno nevaren in predrzen zločinec, ki ga oblastva že dolgo zasleduje. Orožništvo in celjska policija sta ukrenila vse potrebno, da čimprej izsledita tega nevarnega razbojnika.

Prostovoljna gasilska in reševalna četa v Celju

želi vsem svojim dobrotnikom in darovalcem

srečno novo leto

Iz naših krajev

Laško

1 Srečno novo leto želimo našim laškimi čitateljem. Kakor ste imeli priliko spoznavati, smo v preteklem letu vestno opravljali svojo dolžnost ter pazno spremljali dogodke v laški in sosednih občinah. Skušali smo s primernimi kritikami odpravljati in popravljati krivice, ki so se godile našim ljudem, v prvi vrsti malemu človeku, pa tudi našim davkoplačevalcem, preprečili smo marsikatero nevednost, odvrnili težka bremena, ki nam jih hočejo nalagati kot vzdrževalcem in rednikom bivše marijagraške občine, prinašali smo obširno in za Laščane gotovo zanimivo zgodovino naše gasilske čete itd. Delo ni bilo lahko in je zahtevalo mnogo časa in stroškov, trud pa nam je povrnjen s tem, da se je krog naših čitateljev in naročnikov izdatno povečal. Tudi v prihodnjem letu bomo vestno zasledovali korake naših nasprotnikov, razkrinkavali njih nakane in stali na straži za naše pravice. Od napredne in nacionalne javnosti v Laškem in njega okolici pa upravičeno pričakujemo, da nas bo tudi v bodoče podpirala z naročninami in pridnim čitanjem ter donatstvom in odkrivanjem raznih novic, ki jih naj občujejo naši dopisniki. Naše delo in naša naloga sta poštena, važna in koristna in zato potrebna podpore od vseh strani. Ogibali se bomo preostre kritike in opuščali vse nepotrebne osebne napade, mnogokrat je pa tudi kaj takega neizogibno, ako hočemo koristiti javnim interesom. Imejte pred očmi, da nas čakajo težki časi, ko bomo nujno potrebovali zavetja in zaščite, ki vam jo daje »Nova doba«. Srečno novo leto!

1 Silvestrov večer se bo pričel v soboto ob 20. v Sokolskem domu. Sodeloval bo oddelek vojaške godbe iz Celja, diletanti bodo podali dva igrokaza, na sporedu je tudi več šaljivih nastopov, polnočna slika itd. Sokolstvo in njemu naklonjeno občinstvo prijazno vabimo, da se pride v veselo družbo posloviti od starega leta. Na svidenje!

1 Lovsko-planinska prireditve bo v Sokolskem domu v Laškem v soboto 20. januarja. Tudi pri tej prireditvi bo sodeloval odelek vojaške godbe iz Celja. Prireditve obeta obiskovalcem višek veselja in zabave v letošnjem predpustu. V prijateljski slogi se bodo družili planinci in lovci in vsi tisti, ki so nas ob enakih prilikah že obiskali, se bodo tudi letos radi odzvali vabilu in pomagali s tem sebi z razvedrilom, lovcom in planincem pa z novim planinskim domom na Šmohorju, ki mu je namenjen čisti dobiček te velike prireditve. Prosimo sosedna društva, da bi nam s svojimi prireditvami ne delala konkurence. Vabimo že danes vse prijatelje k obilni udeležbi. Z lovsko-planinskim pozdravom! — Odbor.

1 Vprašanja. Naše sresko načelstvo vprašamo, ali je oni, ki je bil pri okrožnem sodišču v Celju nedavno zaradi utaje uradnega denarja pravomočno obsojen, še član krištofskega občinskega odbora in cestnega odbora v Laškem? — Našo občino vprašamo, ali se je res pri njej zgledel ugleden mož iz vrst današnjih vladodržcev in zahteval, da občina odda v umobolnico in vzdržuje na svoje stroške njegovega preužitkarja, ker bi omenjeni ugledni mož sicer odložil svoje mesto in zapustil njih vrste? Ali so se orožniki kaj pobrigali kako se godi tistemu preužitkarju in zakaj baže nori? Ker bomo morali v bodoče vsa takale bremena plačevati Laščani, nas taka vprašanja zanimajo in bomo prav budno pazili tudi na ta primer.

1 Iz sosedne krištofske občine. Krištofčani pripovedujejo o lepih časih, ki jih sedaj preživlja njihova občina zaradi obilnih in bogatih dohodkov. Z veseljem čakajo novega proračuna, ko se bodo doklade zelo znižale, in z zadovoljstvom gledajo na razna dela, ki jih občina izvršuje. Prepričani so namreč, da bodo pri takih delih prišli na vrsto tudi drugi. Sedaj so v prvi vrsti deležni dobrot občine tisti, ki so ji najbližji, kar je tudi popolnoma prav, saj je Bog sebi prvemu ustvaril brado. Ker pa je denarja dosti, ni zlomek, da ne bo odpadlo nekaj tudi na druge. Pričakovati je zlasti, da bodo regulirali vso Rečico in vso rečiško cesto, s katere bodo odpravili stotere jarke, hude klance in ovinke ter jih

spravili v primerno prometno stanje. Pohiteti bo treba, ker se utegnejo te ugodne finančne razmere krištofske občine v nekaj letih prav temeljito spremeniti. Potem bi prišli, kakor je pravičeno, na vrsto tudi oddaljenejši.

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
pekarni

Drago Zadravec

Laško

1 Kino Laško bo predvajal v soboto 30. decembra ob 20.30, v nedeljo 31. decembra ob 16.30 in v ponedeljek 1. januarja ob 16.30 in 20.30 veseli film »Legionarji ljubezni« (»Vražji fantje«). Predigre.

Krško

Občinsko gospodarstvo

Krško, 29. decembra.

Sresko načelstvo v Krškem je izdalo 22. novembra pod št. 12.461 naslednjo zanimivo odločbo, ki jo v celoti objavljamo:

Občinski odbor občine Krško je na svoji seji dne 27. oktobra 1939 pod točko 4. dnevnega reda odločil, da prevede občinskega uslužbenca Franca Skodo na pragmatično mesto vojaškega referenta. Proti tej odločbi sta vložila pritožbo člana občinske uprave Franc Vodopivec in Josip Zemljak ter jo utemeljila takole:

1. Občinski odbornik Ivan Bizjak širi »neresnične klevete«, da je občinska uprava oškodovala občino za 25.000 din v zvezi s pritožbami zaradi uslužbenca Franca Skode.

2. Uslužbencu Francu Skodi pripada prevedba na zvančniško in ne na glavno službeno mesto.

3. Dnevnega reda za navedeno sejo ni sestavila občinska uprava v smislu poslovnika.

4. Občinskemu odboru ni bilo ob priliki glasovanja za prevedbo Franca Skode pojasnjeno, kakšno breme prevzame občina s to prevedbo in se je velik del odbornikov izrazil, da sploh ne glasuje, ker zadeve ne razume.

5. Dva predloga za prevedbo sta bila istočasno glasovana, namesto da bi najprej glasovali za prvi in potem šele posebej za drugi predlog.

Na podstavi § 121. zakona o občinah se zavrača pritožba kot neutemeljena.

Obrazložitev:

1. Da je prevedba občinskega uslužbenca Franca Skode na glavno pragmatično mesto pomožnega tajnika in vojaškega referenta po uredbi o občinskih uslužbencih in veljavnem statutu za občino obvezno, je jasno razvidno iz pravomočne odločbe sreskega načelstva v Krškem z dne 5. I. 1938 št. 15.577-2, nadalje iz odločbe kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 5. III. 1938 II. št. 671-2, iz sodbe upravnega sodišča v Celju z dne 21. VI. 1938 A 129-38-11 in končno Državnega sveta kraljevine Jugoslavije z dne 19. IV. 1939 št. 29840-38. Da protizakonita odklonitev te po zakonu za občinski odbor obvezne prevedbe ne služi ugledu občinske uprave niti ne bo v korist občinske blagajne, ni torej »neresnična kleveta«, ampak žalostna resnica.

2. Iz gori citiranih odločb sreskega načelstva v Krškem, kr. banske uprave, upravnega sodišča in Državnega sveta je jasno razvidno, da je bilo prevesti Franca Skodo na glavno pragmatično mesto pomožnega tajnika in vojnega referenta, ki ga je upravljal v času uveljavljenja uredbe o občinskih uslužbencih in ki mu pripada po statutu, in ne na zvančniško mesto, kakor navajata pritožnika.

3. Postavitev te točke na dnevni red seje občinskega odbora ni bila odvisna od volje občinske uprave, ampak je bila dolžnost predsednika občine, ker je postavitev naročila kr. banska uprava kot nadzorna oblast že z nalogom z dne 5. junija 1939 II. št. 17748-1 in ugoditev ponovno urgirala.

4. Občinskim odbornikom je moralo biti dobro znano, za kaj v predmetnem slučaju gre, saj je bila ta točka na dnevnem redu odbora seje že dne 28. oktobra 1937 in pozneje tudi ponovno obraz-

ložena z zadevnimi odločbami gori omenjenih instanc. Očividno pa ni bila dovolj jasna pritožnikoma, ki sta na odborovi seji dne 27. oktobra 1939 kljub vsemu gori navedenemu stavila protizakonit predlog. Občinski odbor je bil torej dolžan imenovanega prevesti na pragmatično mesto in to kljub bremenu, ker bi sicer to storil Državni svet.

5. Kakor je iz sejnega zapisnika razvidno, sta bila stavljeni na odborovi seji dne 27. oktobra 1939 v tej zadevi dva predloga, prvi predlog obeh pritožnikov, da se Franc Skoda prevede na zvančniško mesto, drugi predlog predsednika občine, da se prevede na pragmatično mesto v smislu gori omenjenih pravomočnih odločb. Vsak od navzočih odbornikov je lahko glasoval ali za prvi, ali za drugi predlog, ali pa se je vzdržal glasovanja.

Za prvi predlog sta glasovala pritožnika, za drugi štirje odborniki, ostali štirje so se vzdržali glasovanja. Ker sklepa občinski odbor po § 62. zakona o občinah z večino oddanih glasov, je smatrati predlog predsednika občine za sprejet.

Z ozirom na gornje ugotovitve je bilo pritožbo kot neutemeljeno zavrniti.

Proti tej odločbi v smislu § 135. odst. 1. zakona o občinah in čl. 18. zak. o Državnem svetu in upravnih sodiščih upravnim potom ni nadaljnje pritožbe.

kr Zaposlitev občinskega uslužbenca. Zdravnik občinske javne bolnice v Krškem g. dr. Julij Murgel prejema od 1. aprila t. l. 3.500 din plače in 500 din kot poseben prispevek k svoji zasebni zdravovalni polici. Od vsakega ambulantnega pregleda v bolnici dobi 20 din kar znese mesečno nekaj nad 200 din. Skupno prejema samo v bolnici 4.200 din na mesec. Na razpolago ima še brezplačno lepo prenovljeno stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem, vinograd in velik sadni vrt. Nadalje opravlja še sledeče službe javnega zdravnika: bano-vinsko, trgovske bolniške blagajne in zobozdravnik. Izvršuje pa tudi privatno prakso. Do 30. junija t. l. je opravljal službo zdravnika OUZD. Ob tej priliki pripominjamo, da privatne prakse v Krškem stalno ne izvršuje nobeden drug zdravnik. Ker pa so dohodki omenjenega zdravnika menda še premali, je bil pred štirimi leti imenovan za gerenta Občinske hranilnice v Krškem, kjer prejema zadovoljivo nagrado.

kr Javno vprašanje. Neki gospod Rager, ki rad prihaja v naše lepo in mirno mesto, si dovoljuje govoriti spominski govor na našem pokopališču v nekem tujem jeziku. S čigavim dovoljenjem in s kakšno pravico prireja pri nas take nastope, nam ni znano. Naprošeni smo, da stavimo to vprašanje in najodločnejše zavrnemo take govornike, ki očividno nočejo poznati slovenskega značaja našega mesta!

kr V Sokolskem domu bo uprizorjena na Silvestrov večer enodejanka »Kakršen gospod, tak sluga«. Pod priljubljnim vodstvom br. Isteniča bodo na sporedu tudi razni zabavni nastopi. Sodeloval bo priznani sokolski orkester pod taktirko br. Pfeiferja.

Žalec

ž Zvočni kino Zalec. V soboto 30. t. m. ob 20. in v ponedeljek 1. januarja ob 14., 16. in 19.: »Beg na Jadran«. Sijajna komedija, polna šal in originalnih humorističnih situacij. V glavnih vlogah Rolf Wanka, Roszi Szikos, Willi Volker in Elza Lord. Krasni posnetki z našega Jadrana. — V nedeljo 31. t. m. zaradi silvestrovanja ne bo predstav.

Srečno in veselo novo leto želi trdka

Karol Strahovnik

stavnbo in pohištveno, strojno mizarstvo, zaloga pohištva in mrtv. krst

Žalec

Slike za legitimacije

najhitreje točno in dobro izvršuje

Foto Pelikan

Celje - Razlagova ulica

Braslovče

b Čudno postopanje v znamenju sode. Na banovinski cesti, ki teče skozi tukajšno občino, je bilo razpisano prost mesto cestarja. Za službo je prošil mlad priden in potreben fant iz Kamenč. Čez nekaj časa je dobil dekret oziroma obvestilo, da je nastavljen za cestarja. Vse bi bilo v redu, če bi ne bil fant toliko predrzen, da si je upal v politiki drugače misliti kakor gospod hočejo. Za njegovo nastavitve za cestarja je izvedel nekdo, ki mu je šele tedaj, ko je bila služba že oddana, prišlo na misel, da bi bilo to tudi za njega lepa posttranska službica. S krščanskega in človeškega stališča je to sicer prepozno, ker je služba že oddana revnejšemu prosilcu, toda ne glede na zakon in drugo se je zgodilo drugače. Novi, pozni prosilec se je obrnil do gospoda, ki urejuje podobne stvari v braslovški občini, od tod je šla prošnja naprej v Celje do tistih gospodov, ki v Celju urejujejo podobne stvari, in ker je bil novi prosilec tistega mišljenja, kakor gospod hočejo, je bila cestarska služba odvzeta prvemu in oddana drugemu prosilcu. Komentar naj si čitatelji samo ustvarijo.

Za Vaše knjigovodstvo v novem letu trgovske knjige, rednike, kartoteko in druge potrebščine za pisarno v veletrgovini papirja in knjigarni KARL GOBICAR, vdv., Celje, Kralja Petra c. 7-9.

b Se o gospodarski podlagi. Sicer smo obljubili, da bomo gospodarsko podlago pustili na miru, a se je moramo zaradi nje same spomniti z nekaj vrsticami. Gospod, ki ima vedno na jeziku socialno pravičnost in gospodarsko podlago, silno rad debatira. Ima svoje posebne lo-kale, kamor hodi predavati vernim poslušalcem tisto, kar mu drugi naročijo. Pri nekem takem pogovoru je izjavil, da bodo samo tisti dobili službe in bodo sprejeti na javna dela, ki tako mislijo kakor odločujoči gospod hočejo. Tudi pravi, da se ne bodo ozirali (po njegovi socialni pravičnosti bo menda tako prav) na potrebnejše, marveč bolj na kimanje. Upamo, da se ne bodo ozirali na njegove želje in da niso daleč časi, ko bomo tako socialno pravičnost enkrat za vselej pokopali. Če bo potrebno, se bomo drugič obširneje bavili z gospodarsko podlago.

b Sokolsko društvo bo uprizorilo na Silvestrov večer veseligo v treh dejanjih »Dve nevesti«. V odmorih in po igri bo igrala priznana godba. Kdor se hoče veselo zabavati, naj nikar ne ostane doma. Poskrbljeno je tudi za dobro okrepčilo.

SNEŽNE RAZMERE 29. DECEMBRA:

Mozirska koča (1344 m): —18, jasno, na podlagi 50 cm 20 cm pršiča, smuka odlična.

Celjska koča (700 m): —17, jasno, 5 cm pršiča na podlagi 25 cm.

Nižješolec(ka)

se sprejme po novem letu ali z 2. semestrom v vso okrho. Solčno stanovanje s kopalnico, dobra hrana, strogo nadzorstvo in pomoč pri učenju. Tudi klavir na razpolago.

Naslov v upravi lista.

Velika garaža

prostorna, za 5 avtomobilov, ob državni cesti, se odda v najem eni ali več osebam. Vprašati pri »JUGOPROMET« Celje, Krekova cesta 11.

Kdor kupuje pri „Jugoprometu“, ta varčuje!

Po naslednjih nizkih cenah si lahko nabavite, dokler je v zalogi:

fizol po din 4.75 kg

la suhe slive po din 4.30 kg

banatsko moko po din 3.40 kg

koruzo po din 1.60 kg

Priporoča se »Jugopromet« — Ivan Golob

trgovina na drobno in debelo — Celje, Krekova cesta 11

Boris Rihteršič:

Slutnja

Potem bo dan,
ko bo sonce umrlo
nam vsem
in bomo v temi sedeli
ob poti.

Ko kamen
nam kruh bo
in zglavje.
Beseda zlato.

Ko bomo vsi zapuščeni
čutili,
da človek človeku
je brat.

Cigan

Cevlje prej v Skoplju je snažil,
zdaj je v Celju vojak.
Tako mora biti, ker čas je tak.
Zdaj je spet tam na dvorišču.
Ob zidu stoji.
Skozi trepalnice črne gore mu oči.
Zadnjič sem tiho na ramo
položil mu dlan:
»Kaj te teži, prijatelj cigan?«
»Zena je mlada in hiša ob cesti —
On pa je v Celju vojak —
Tako mora biti, ker čas je tak.

Fran Roš:

Nočna služba

Bilo je v novembru osemnajst. Zgodnji mrazovi so prinašali zimo, prvo v miru po štirih letih velike vojne. In vendar ta vojna še ni bila zaključena do kraja, vsaj videti je bilo tako. Zakaj enoletni prostovoljec narednik Miloš Brišnik še ni slekel uniforme, ki je bila še avstrijska, le da je na sivi čepici nosil slovensko kokardo.

Bil je v nočni službi na celjskem kolodvoru. V plašču, z bajonetom in z revolverjem v torbici ob boku, je hodil iz konca v konec praznega perona, revno razsvetljenega v hladni, mrki noči. Nobenega rednega vlaka to noč ni bilo več pričakovati, nov vojaški transport z juga pa se je počasi bližal.

Korakal je po kamenitem peronskem tlaku s cigareto v ustih, minute so minevale, njim in njemu se ni mudilo nikamor. Mlad je bil, svojih dvalet let je srečno rešil skozi krvavi vihar. Univerze morda še dolgo ne bodo odprte in tako je bilo lepo in dobro, da je z navdušenjem služil svoji pravi, novi domovini, ki ga je potrebovala, dokler ji še niso odmerjene pravične meje. Tudi so se po njenih cestah in železniških progah še valili ostanki razkrojenih armad, množice izmučenih, razcapanih vojakov, hrepenečih v daljne nove države, na domove k počitku in v staro življenje, če bo tega mogoče še vsaj del ujeti. Tako je bil ta čas zares kakor meddobje med strahotno vojno in boljšim življenjem, ki je zmagovito prihajalo.

Se predvčerajšnjim je tekla kri na tem peronu, je pomislil Miloš Brišnik in se zdrznil. On sam tedaj ni bil tu v službi. S Piave so se vozili Madžari, do vratu oboroženi. Ko so jim naši pregledovali vagone, niso hoteli oddati strojnice. Uprli so se in kar na lepem so pričeli iz vlaka streljati na kolodvor. Prav tedaj je stal na tiru tudi vlak, ki je vozil italijanske ujetnike s severa v domovino in nekaj jih je na peronu iskalo vode in kruha. Izmed njih je padel praporščak, črnolas in vitek, mlad kakor Miloš, s prestreljeno glavo, in še dva vojaka, trije pa so bili ranjeni. Po čudnem naključju pa madžarski strelji nikogar izmed naših niso zadeli.

Se včeraj so ležali trije mrlič v baraki tik kolodvora. Njihovo kri so oprali z opraskanega zidu in tlaka, ali še so se kazali razločni sledovi.

Pred tednom dni pa je stala na tem peronu ponosna Malgajeva četa, vsa okrašena z zelenjem je odhajala na Koroško. Godba ji je igrala, množica je vzklikala, tudi govorov ni manjkalo, Malgaj pa se je prav po fantovsko smehljal. Miloša niso pustili z njim, tu so ga še nekaj dni potrebovali, pa tudi on pojde za četo.

Krenil je v temo k skladiščem. Tam se je pravkar izmenjala straža. Stopil je v kolodvorsko pisarno. Starejši uradnik je vzdignil glavo in je prenehal pisati: »Vojaški vlak je pravkar odšel z Zidanega mosta. To so Poljaki in Čehi. Za dobro uro, okoli treh v jutru bodo tu.

Kaj prida orožja nimajo s seboj. Doslej so se v redu vozili, preiskani so že bili, tako da sitnosti z njimi ne bo. Če tačas ležete, vas pravočasno pokličem.«

»Morda res malo ležem, dobro bi mi delo«, je rekel narednik. »Saj je to morda moja zadnja služba tu. Te dni pojdem gotovo k Malgaju.«

»Na Koroško! Malgaj tam dobro in hitro dela. No, tam bo treba res čim prej zasesti, kar je našega, da česa ne zamudimo.«

Uradnik je zehnil in iznova prijel za pero.

Miloš je stopil v čakalnico tretjega razreda, tam je bilo v nočni službi dvanajst vojakov, ki so sloneli in ležali po klopih. Na obešalnikih so visele njihove puške z bajoneti. Težak vzduh je bil razpreden po prostoru, peč je smrdela. Okrog karbidne svetilke se je vlekla megla tobakovega dima, dišalo je po rumu.

Ob sencih osiveli korporal Trbovšek je potegnil pipo iz ust, izpod košatih brkov pljunil po črnih tleh in se nerodno vzdignil. Opohtel se je v dveh korakih k Milošu smeje se:

»Ali hočete požirek dobrega ruma, gospod narednik? Povem vam, roba je dobra, sam sem predvčerajšnjim sodček vzel Madžarom, onim, ki so tu predrzno streljali. Grdo so delali, za las je šel strel mimo mojega ušesa. Kmalu bi bil tu doma storil junaško smrt, na fronti je nisem, to bi mi bilo zdaj zares nerodno.«

»Napili ste se ruma, v službi ste vendar, in ste še druge opijani,« je s strahom spoznal narednik. »Skoro bo tu vojaški vlak, pripravljeni moramo biti na vse. Gotovo pride tudi stotnik to noč, da nas pregleda, in ko vas vidi vse, bom jaz kriv. Sram naj vas bo!«

»Saj je samo za las manjkalo, pa ne bi zdaj več zemlje tlačil. Na to srečo sem pil, iz veselja, da sem spet odletel. Rekel sem fantom: bodite z menoj veseli! Ni lahka naša služba.«

Pristopali so še ostali vojaki, vsem se je poznalo, da so se dobro zalili. Menajzna skodelica je stala na mizi, v njej je bilo še za požirek ruma. V kotu je slonel sodček na kupu drv.

Mladi Brezovar je jecjal:

»Saj imamo zdaj svobodo. Lahko pijemo rum, ali pa ne. Če bo pa treba, bomo že pokazali, da smo za kaj. Ga ni hudiča, da bi se ga mi bali.«

»Odnesite sod, pri meni naj bo shranjen!« je ukazal Miloš. »Nihče ne sme več piti!«

»Ruma ni več, dodobra so sod izlokali oni, ki so bili pred nami tu v službi, in zdaj še mi.«

Narednik je privzdignil sod, bil je zares prazen.

Korporal Trbovšek je sedel na klop in pričel obujati spomine kakor vselej, kadar je bil dobre volje:

»V Galiciji smo nekoč, bilo je v prvem letu te prekleto vojne, prišli do še večjega soda ruma. Izvohali smo ga pri

nekem židovskem trgovcu, pa smo ga odnesli s seboj v bližnji gozd. Vso noč smo ležali v gozdu in čakali na ruski napad. Pa smo v trdi temi lokali rum, ki nam je iz pipe tekkel kar v gobce. Pri tem smo ležali seveda vznok. O prvem svitu smo morali naprej, celo teči smo morali proti Rusom, da jih iznenadimo. Pri tem sem se, do nezvesti pijan, zaletoval v gosta drevesa. Ves pobit in krvav sem bil po glavi in životu, še preden smo trčili v Ruse. Ko smo jih videli skakati iz jarkov, sem bil na mah spet trezen. Spopadli smo se z njimi, jaz pa se pri tem nisem nič preveč silil v ospredje. Končno smo se vendar morali mi umakniti, premalo nas je bilo. Poslali so me v bolnico, saj sem bil ves v bunkah in krvi. Tam so mislili, da so me Rusi s puškinimi kopiti tako zdelali. Neki nadvojvoda ali kaj je tedaj obiskal ranjence, pa sem ga nalagal, da so kar trije Moskali navalili name, pa sem se vseh otresel, dva izmed njih pa celo pobil. In glejte, za to junaštvo sem prejel bronasto medaljo. Pa še dopust! Tako mi je rum pomagal do tega in zato ga še danes rad častim. Hej, fantje, zdaj pa ni ruma več, treba bo spet kaj take robe kje iztakniti!«

Smejali so se, še narednikova lica je spreletelo nekaj, kar ni obetalo ničesar hudega. Vendar jim je ostro zabijal:

»Da ste mi v pol ure vsi trezni! Vlak je napovedan, menda je že v Laškem, morda se bomo zopet streljali. Da ste mi vsi pripravljeni! Tudi stotnik gotovo pride. Trbovšek, bodite pametni, najstarejši ste!«

»Nikoli nisem bil neumen, zato sem se živ pretolkel skozi vse. Zanesite se name, videli boste! To jim bomo posvetili, če se le zganejo v vlaku!«

Narednik Miloš Brišnik je preko perona stopil v tesno čakalnico prvega razreda. Tam je bila zdaj soba za poveljnika kolodvorske straže z mizico, stolom in divanom, prevlečenim s črnim usnjem. Više je privil stenj v petrolejki in pogledal na uro. Naložil je drv in premoga v železno pečico, ki je ogenj v njej že pojema. Prižgal si je cigareto in se zleknil na divan kar v plašču in s čepico na glavi.

To pot še ni bilo semkaj stotnika Vinke Jelšnika, ki je sicer vsaj enkrat v noči obiskal kolodvor, tudi če ni bil v službi, saj je stanoval v bližini. Prav ostro se je uveljavljaj, včasih tudi brez potrebe, in ni rad v poštev jemal izgovorov, tudi če bi bili lahko tehtni. Saj navsezadnje so vsi tu vendar prostovoljno služili in po dolgi vojni so bili vsem živci zrahljani. Stare strumnosti je bilo povsod le malo in še ta je slonela le na ljubezni do stvari, do mlade države, ki je pomenjala mir, pravico, svobodo in kruh, torej lepše življenje.

Ko je bil Miloš pred tremi dnevi zadnjič tu v službi, je dovolil s fronte vračajočemu se prijatelju, sošolcu z gimnazije, da se je v tej sobi umil in ocedil, preden se je v mestu oglašil pri deklici, ki je ni hotel neprijetno razočarati. Prav tedaj je vstopil stotnik in vzrohnal nad obema, češ da je to služben prostor, a ne kopalnica in razkuževalnica za potujoče vojake. Po krivici je osumil prijatelja, da je gotovo tudi prenočeval na divanu, ki da je le službeno ležišče poveljnika kolodvorske straže.

»In če kaj takega še kdaj komu dovolite«, je grozil Miloš, »bom preprečil vaše napredovanje v častnika.«

»Nisem tu zato, da postanem častnik,« mu je mirno odvrnil narednik, »pač pa želim samo z veseljem in koristno služiti domovini v dobi velikega razsula in to po svoji svobodni volji. Tega veselja mi nikar ne grenite!«

Stotnik je zaloputnil duri za seboj. Morda ga zdaj prav zaradi tega spopada z njim ni hotelo to noč biti semkaj.

Vlak z juga je prisopihal počasi, kakor da se z vsemi silami trudi, da opravi svojo težko pot. Le lokomotiva je bila razsvetljena, vagoni, povečini živinski, pa so bili tihi in temni, kakor da vozijo mrličje.

Miloš je z dvanajstimi možmi stopal ob stoječem vlaku, ki je bil čudovito dolg.

En sam vojak je izstopil, s težavo je zlezal iz osebne vagona z razbitimi okni. Miloš je pohitel k njemu, ki je izmučen obstal in slovenski izpregovoril:

»Saj je to Celje! Bogu hvala! Končno! Vi ste službujoči?«

Bil je očitno častnik srednjih let, v povajanem plašču, rumen v zabuhli obraz, v rokah je držal dva kovčka.

»Kaj ne, da pojde vlak v Savinjsko dolino šele v jutru? Po sedmi uri? Kje imate čakalnico, ali pisarno, ali sploh kak prostor?«

Vojak je odnašal kovčka, za njim je stopal neznan častnik.

»Kaj ne bomo preiskali vlaka?« je menil korporal Trbovšek. »Ce že ne orožja, bi morda vsaj ruma kaj našli.«

»Ni ukaza,« je odvrnil Miloš. »Vlak je bil že pregledan. Čehi in Poljaki so, naši bratje in prijatelji.«

Zaskripali so vagoni, odbijači so udarili, lokomotiva je hripavo zapiskala. Mrtvi vlak je nadaljeval svojo pot.

Narednik se je vrnil v sobo.

Častnik si je ob topli peči rahlo menal roke, odpel si je plašč, z ovratnika se mu je bralo, da je major. Telo mu je trepetalo, prezebel je bil, bolno so mu gorele kalne oči, pokašljeval je:

»Vročino imam, glava mi hoče zgoreti, do smrti sem truden. Samemu sebi se zdim, kakor da sem eden izmed Napoleonovih vojakov, ki jih je pred dobrimi sto leti ruska zima gonila v beg in pogin. Pustite me, da ležem na divan in si vsaj malo opomorem na toplem. Zbudite me pravočasno k vlaku v Savinjsko dolino, dotlej še menda vzdržim, da bom doma.«

Miloš mu ni branil leči. O, naj le pride stotnik, pa naj mu kaj zameri! Kdo bi mogel odreči pomoč bolnemu, upuhanemu človeku? In še majorju celo.

Na divanu je v plašču in s čepico na glavi ležal major. Nekaj časa se je z roko oprijemal čela, nato jo je skril v žep in se obrnil v steno. Se so mu šklepetali zobje, še je stokal in kašljaj, nato je rahlo zadremal, ali še je momljajl nerazumljive stavke.

Narednik je sedel ob mizi pred odprto knjigo Zupančičevih pesmi. Po dveh letih, ki jih je preстал v vojni, je prvič spet prebiral pesmi, ki so mu nekoč pomenjale lepoto, življenje, moč. Skozi nečloveško trpljenje je šla njegova izbičana mladost, kruto iztrgana iz mehkih sanj dijaške dobe. Zdaj se je vanjo vračal. S temi pesmimi se mu je vračalo vse. Saj ni nikoli verjel, da se reši skozi gorje in se bo mogel vrniti k vsemu, kar mu je bilo nekoč drago in sveto. In vendar se je živ prebil nazaj v izgubljeno življenje, ki bo zdaj v novi svobodi še lepše in dragocenejše. Velika je bila odkupnina za vse, kar je doseženega.

In misel se mu je ustavljala ob postavah tovarišev, ki niso imeli te sreče, da bi bili živi dočakali novega jutra, ki se je zdaj oznanjal v veličastni zarji. O, da bi še ti bili z njim, koliko veseleje bi se dalo hoditi v novi čas!

Tako se vrača tudi neznanec, major, ves skrušen po prestani bedi. Gotovo se bo vzdignil tudi on, kakor ni več mlad, in bo iznova krepak in veder stal med tistimi, ki bodo gradili bodočnost.

Se je prelistaval knjigo pesmi, mnogo dobrih spominov je bilo z njimi združenih. Saj se je ob njih nekoč, še ni dolgo tega, čeprav je marsikaj bridkega vmes, razgledaval po opojnih lepotah življenja, kakor jih vidi samo zdrava mladost, ko šele stopa na pot. Nič se ni spremenilo, ničesar ni bilo vmes...

Hotel je pogledati k stražam pri skladiščih.

Na peronu je pred njim stal stotnik Vinko Jelšnik, visok in koščen, v razgovoru z železniškim uradnikom. Miloš je zdaj vedel, da se mu bo treba zagovarjati zaradi častnika, ki leži na divanu. In še zaradi dvanajstih mož, ki so se v službi napili ruma.

»Gospod stotnik,« je pozdravil, »v moji čakalnici spi neki major, bolan se vrača s fronte in čaka na jutranji vlak. Prosil me je, nisem ga mogel odbiti.«

»Tako?« je strogo povzel stotnik. »Prepovedal sem vam to, odgovarjali boste, ne prizanesem vam več. Ine majorjevo?«

»Ni se predstavil, toda je domačin, vročina ga muči.«

»Čemu se niste sklicevali na moj ukaz? Ravnali ste na lastno pest! Pošljite ga v bolnico, če je bolan! Vi ste pravi boljševik, ali pa ste človek brez energije, na vas se ni mogoče zanašati. No, sam si ogledam tega majorja.«

Stopila sta v sobo.

Major na divanu je pod čepico skriti obraz obračal k steni in spal. Stotnik se je okrenil k naredniku z nevoljo v obrazu in je rohnal:

»Povedal sem vam že, da je tu služben prostor, ne pa prenočevališče, ali pa bolnica za potujoče vojake in častnike. Temu mora biti konec! Zadnji čas je, da pojedete odtod. Samo škoda bo, če se boste tudi na Koroškem tako samovoljno obnašali. Več boste škodili, kakor koristili.«

Glasne besede so prebudile majorja, spečega na divanu. Okrenil je glavo, nato se je sede vzravnaval. Njegov obraz je razodeval bolezen in muke.

»Lojze, brat moj, kaj si ti tu?« je nenadoma kriknil stotnik in strme planil vanj, razprostirajoč roke v objem in poljub.

»To si ti, Vinko? Kaj delaš tu?« se je razveselil major in je osupel široko zrl.

»Nepričakovano presenečenje! Kdo bi si bil to mislil! Moj brat se je vrnil, semkaj ga je zaneslo in jaz imam tu službo. O, še sanjalo se mi ni, da bi bilo mogoče doživeti tako lep slučaj. Torej te niso Italijani ujeli ob Piavi! Pot te je utrudila, slaboten si, pojdi zdaj z me-

noj, da se pri meni očediš in napiš, lepše ti bo kakor tu, kakor doma ti bo, ne pojdeš še dalje z vlakom domov.«

»Hvala ti, Vinko! No, potem pa je zdaj zares konec vsega hudega, ko sva se tu našla.«

»Vi pa,« se je stotnik obrnil k naredniku, ki je zapuščal sobo, »ne jemljite preveč za res, kar sem vam prejle povedal. Saj ste navsezadnje lepo ravnali, pa ne samo zato lepo, ker ste pomagali mojemu bratu. Hvala vam! Vas mi bo žal. Je že podpisano povelje, da odidete k Malgajevi četi na Koroško. Tudi tam se boste najboljše izkazali, prepričan sem o tem.«

»Hvala vam,« je dejal Miloš in ganilo ga je, da je stotnik govoril z njim, kakor še nikoli tako.

Zdaj je vedel: za nekaj dni bo pri Malgaju na Koroškem. Tam bo med onimi, ki ustvarjajo na severu pravične meje domovini.

Veselo se je nasmehnil.

Teta je zaihtela, zato zdravnikovih zadnjih besed ni slišal.

Čudno. Vedel je, kaj pomenijo zdravnikove besede, pa je bil tako ravnodušen. Nič. Kakor bi se teta in zdravnik pogovarjala o nekom drugem, ne o njem. Sicer pa — ali je sploh še živ? Ganiti se ni mogel. Oči še zmerom ni mogel odpreti.

Potem se ga je iznenada polotila trma. Ne, ne bom umrl. Ne bom.

In s to zavestjo se je spet pogreznil v nič.

Dva dneva in dve noči je ostal tako. Teta je ves ta čas presedela ob njem. Ni se zganil in prav blizu k njemu je morala pogledati, če je hotela videti, ali sploh še diha. Zmerom se je s strahom sklonila k njemu. Ali ni morda že mrtev? Pogosto je zadremala. Izmučena je bila; toda zbudila se je skoraj vsako uro. Cisto otopela je že. Prišel je zdravnik, še zmeraj zatrjeval, da Peter ne bo prebolel, prišel je duhovnik, toda Peter se niti zbudil ni. Ležal je v omedlevici, ki je bila le za las od smrti.

Četrto dopoldne se je potem zavedel. Prebujenje je bilo težko, boleče. Oslab je bil. Zdaj je že lahko premaknil roko, glavo. Teta se je zdramila, ko je zastokal. Zastrmela se je vanj, z drhtečo roko mu je segla na čelo. Kar neverjetno se ji je zdelo, da bi bilo to mogoče.

»Peter!«

Govoriti še ni mogel. Samo pogledal jo je:

»Ali ti je bolje?«

Poskusil je prikimati. Potem je le izjecljal, da je bolj uganila njegove misli, kakor pa razumela besede:

»Teta, lačen sem.«

»Le malo počakaj, Peter!« mu je rekla. »Zdravnik pride prav kmalu. Povedal bo, kaj ti lahko dam. Hudo slab si. Dva dneva se nisi zbudil.«

Dva dneva? Tako dolgo je spal. Potem se je spomnil zdravnikovih besed, da ne bo nič z njim. Pa le zdravnik ni imel prav!

Nasmehnil se je.

»Teta... jutri... bom že vstal.«

Vstal pa ne boš, Peter. Nekaj dni boš še ležal. Hudo si bil bolan, pa še zdaj si.«

Tako neizmerno olajšanje je začutila. Sele zdaj se je zavedela, koliko ji je do tega fanta. Pozabila je vse svoje trpljenje zadnjih dni, vse ure, ko se je tresla zanj.

»Mami sem pisala. Jutri pride.«

Mama? Peter je molčal. Da, mame ni bilo pri njem, samo teta je bila. Pa je boljše tako. Bog ve, v kakšnih skrbih bi bila. Spomnil se je, kako je jokala Oreharica, ko je bil njeni najmlajši bolan. Teta pa je tako mirna.

Vidiš, mama se te bo kar ustrašila, tako bled si. Zato ji nisem pisala prej.«

»Prav, teta.«

Ko je prišel zdravnik, izprva ni ničesar rekel. Teta ga je očitaje gledala, češ, tako si me prestrašil, on pa se je gladil in gladil po bradici in prikimaval.

»Veste, gospa, časih se dogajajo reči, da človek ne ve, kako je kaj takega mogoče. Roko bi bil dal v ogenj, da ne bo ostal.«

Peter se je smehljaj. Spomnil se je,

kako je samega sebe prepričeval, da ne bo umrl.

»Ampak, zdaj boste morali paziti nanj! Zelo paziti. Slab je še. Vse v njem je še gnojno.«

»Kaj pa sme jesti.«

»Vidite, prav to sem vam hotel reči. Nič trdega ali težkega in nič kislega. Morda malo mleka ali čaja. Nič drugega. Pa prav malo!«

In potem spet stara pesem:

»Jutri ali pojutrišnjem pridem spet pogledat.«

Peter je čutil nekaj kakor sovraštvo do tega čudnega moža, ki je znal samo odkimavati in predpisovati, kaj naj z njim delajo, do tega moža, ki mu je pre-rokoval smrt. Kaj ga je sploh treba? Brez njega bi bil prav tako ozdravel kakor z njim. Potem ga je spet opomnil želodec.

»Teta, lačen sem.«

»Tako ti bom dala mleka ali pa čaja. Kaj imaš rajši?«

Odkimal je.

»Ne, teta.«

»Kaj pa bi.«

Peter je bil v zadregi. O, saj bi marsikaj rad, tudi mleko za silo, toda mleko je dovolil zdravnik, zato ga ni maral. Kaj težkega, trdega bi. Toda kaj? Teda se je spomnil, kako je učiteljica v šoli pravila, da je fižol težka jed in da ga ne smemo zvečer jesti.

»Teta... Fižol bi.«

»Fižol? Ne, tega pa ne smeš. Zdravnik je prepovedal.«

»Teta... Kisel fižol!«

Nesrečni fant! In še kisel naj bo! Da se bo dvakrat pregrešil nad zdravnikovim ukazom!

Teta je bila vsa obupana. Poznala je Petra. Vedela je, da ne bo odnehal s svojo trmo, da vse prigovarjanje nič ne pomaga.

»Najprej boš popil malo mleka,« je še poskusila.

Niti odgovoril ni. Samo mirno je gledal v strop.

Minuto nato je bila res že skodelica mleka na omari. In tam je tudi ostala redotaknjena.

Teta je uvidela, da bo morala popustiti. Popoldne je Peter že začutil čez vežo iz kuhinje vonj po fižolu. Malo se je posmejal, čeprav so ga pri tem ustnice zabolele.

»Teta, ali bo kmalu?«

»Počakaj še malo!«

In res je čakal še dve uri.

Peter je dobil, kar je želel. Majhno skledico in v njej nekaj fižolov. Le za spoznanje kislih. To ta kisel fižol je bil, kakor ga je hotel imeti.

Jezik ga je bolel, vrat in vsak grizljaj je čutil do želodca. Pa ni tega z ničemer pokazal.

Ko je drugi dan prišel spet zdravnik, ga je gledal Peter zvito kakor cigan, ki je koga presleparil. In ko je vprašal, kaj je fant jedel, se je Peter sam oglašil:

»Kisel fižol.«

Nič ni rekel zdravnik. Samo odšel je spet. Potem je zamrmral nekaj o čudežih in šel. Se računa ni povedal.

In nekaj dni potem je Peter že vstal.

Boris Rihterščik:

Peter je bolan

Potem je prišlo tudi njega. Iz šole je prišel čudno omotičen in vroče mu je bilo. Povedal je materi, da štirinajst dni ne bo šole. Ali so mar prišli spet novi vojaki in jih ne morejo spraviti drugam kakor v šolo? Ne, da sta dva na vasi zbolela za legarjem. Vojaki, ki so prejšnji teden odšli na fronto, so ga prinesli v vas.

In Peter je sam pri sebi premišljal, kako bo lepo, da štirinajst dni ne bo šole.

Popoldne pojde s sosedovimi fanti za laz. Tam so imeli vojaki vaje s strojnimi. Tone je včeraj prinesel za klobuk praznih nabojev in še nekakšen vojaški znak. Morda bo tam še kaj zanimivega. Potem bodo zvečer stražili. V bučo bodo zarezali oči, nos in zobe, in svečo bodo dali vanjo, spredaj pa rdeč papir. Jutri bodo...

Kar mešati so se mu začele misli. Nič več jih ni mogel prav razvozlati. V glavi ga je nekaj kljuvalo in strašno žejen je postal.

Teta je videla, da mu ni nekaj prav.

»Kaj si pa tako rdeč?«

»O, nič...«

»Nekaj je.«

»Nič...«

Hotel je iti. Ko se je obrnil, ga je zaneslo, da se je komaj ujel. Teta je skočila k njemu.

»Peter!«

Kakor v omotici jo je videl pred sabo. Potem ga je prišla pod pazduho in ga odvedla v njegovo sobo. Slekla ga je in ga položila v posteljo.

»Ali si razgret pil vodo?« ga je vprašala. »Prehladil si se.«

Šla je iskat toplomer, da bi mu izmerila vročino. Pa toplomera nikjer ni bilo. Peter ga je že pred dobrim mesecem razbil in spravil živo srebro. Razbil ga je prav za prav po nesreči, toda ta nesreča ga ni dosti bolela, ker je tako imel namen, da si živo srebro prilasti. Za poizkuse, kakor so jih v šoli delali.

Ko toplomera ni bilo, si je teta pomagala s tem, da mu je položila roko na čelo. »Da, vročino imaš. Le mirno leži. Čaj ti bom skuhala.«

Ko je odšla, je omahnil v blazino. Nad njim je bil strop, tako bel, da ga je v oči bodel. Potem so se pokazale v kotih črne lise in se vse tresle. Čedalje večje so postajale. Potem se mu je zazdelo, kakor bi se bile od zidu odlepile in zdrsnile na sredo stropa. Tam so mirovale, strop za njim pa se je začel zibati in se potem sukati. Nekaj čudnega ga je stiskalo, pa ni vedel, kje — v prsih, ali v grlu. Potem se je megleno spomnil. Nekdo — pa zdaj mu ni hotelo priti na misel, kdo je to bil — je pravil, da ga je kap zadela in kako ga je stisnilo. Zaprli je oči, da ne bi videl plesa nad sabo, tedaj pa je postalo še hujše. Tudi postelja se je začela sukati in zdelo se mu je, da bo zdaj zdaj padel z nje. V čelo ga je zeblo in čutil je, da je ves moker.

Ko se je teta vrnila s čajem, je bila vsa postelja pobjljuvana, on pa je sklanjal glavo čez njen rob in težko dihal.

Tedaj se je teta ustrašila. Legar bo!

Kakor brez glave je zbežala s čajem nazaj v kuhinjo, poklicala hlapca in mu velela, naj se takoj odpelje z vozom na Bistrice po zdravnika.

Hlapec se je vrnil sam. Zdravnika ni bilo doma. Nekam v hribe je moral iti. Da je vse bolno, je povedal. Prišel bo jutri, ker mora pregledati še več bolnikov.

Tisto jutro se je za teto vleklo kakor večnost. Peter je bil ponoči vroč kakor ogenj, premetaval se je po postelji. Vso noč ni zaspala. Proti jutru jo je posilil spanec, pa ne za dolgo. Tudi Peter je dremal, potem je začel bloditi in kričati. To jo je zbudilo. Ves se je razgrnil in hotel vstati. Z vso silo ga je zadržala v postelji in pokrila. Potem je obležal mirno.

Ne jesti ne piti ni maral. Samo odkimaval je, če mu je kaj prinesla. In vse v hiši je bilo narobe, ker ni utegnila prijeti za nobeno delo. Kolikokrat je za trenutek skočila k oknu, pogledala po klancu, ali ni morda že zdravnik prišel. Pa nič.

Dopoldne je Peter še lahko rekel kakšno besedo, popoldne pa že nič. Zdelo se mu je, da mu leži v ustih debel cmok in da mu iz njega teče v želodec nekaj vročega, pekočega. Tudi zganiti se ni mogel. Roko je hotel dvigniti h glavi, pa je ni mogel. Ni mogel, čeprav se je trudil. Samo oči je lahko obračal za teto. Ni imela strpljenja na stolu ob postelji. Vstajala je in spet sedala. Za trenutek je stopila v kuhinjo, pa spet nazaj.

Peter pa je čedalje bolj čutil, da se nekam pogreza. Kam, tega sam ni vedel. Samo čedalje globlje je šlo. Saj se mora ustaviti, si je mislil in čakal, kdaj se bo, pa se ni maralo. In vse se je pogrezalo, postelja, teta, soba, on.

Bolečine so se mu nekako polegale. Otrpnil je od njih. Potem ga je obšel nekakšen mrak in v njem je utonil.

Ko se je spet zbudil, je videl luč nad sabo. Samo čisto drugačna je bila kakor druge dni. Hotel je nekaj reči, a cmok v ustih je bil še večji kakor prej, bolel ga pa ni več tako. Ganiti se še zmerom ni mogel, če je še tako poskušal. Potem je zagledal nad sabo obraz, ki ga je že prej nekeje videl. Siva bradica, naočniki. Zdravnik.

Začutil je bolečino, pa samo za trenutek. Usta so mu odpirali. Zamižal je, potem pa ni mogel več odpreti oči. Zdelo se mu je, da je v strašni nevarnosti. Nekaj ga je svarilo pred človekom, ki hodi okoli njega, ga otipava, gleda.

Kakor iz daljave je slišal, kako sta se teta in zdravnik pogovarjala. Ko da bi bila tanka stena vmes.

»Legar je.«

Peter je to vedel. Nič novega mu ni bilo. Tudi zanimalo ga ni. Tetin glas pa je postal plašen:

»Gospod doktor, ali... ali...«

»Ne bo nič, gospa...« je odgovoril zdravnik čez nekaj časa. »Ne bo nič. Po župnika pošljite, to bo najbolje.«

Zdaj je Peter čutil, da je že spet pokrit. Mraz, ki ga je prej obhajal, je izginil. Prijetno mu je postalo. Samo nekaj mu je motilo prijeten občutek. Da bo zdaj prišel še župnik in mu ne bo dal miru. Da ga bo spet razkrival in ga dramil, njemu pa je tako lepo, če nihče ne sili vanj.

»Jutri pridem spet pogledat. Pa ne vem, ali...«

Zagorka Seliškarjeva:

Dedekova velika skrb

(Zgodba z našega juga)

Bivši sluga dedek Pera je neobičajno ljubil svojega vnuka in vnukinjo. Obadva sta se namreč znala dobro sukati okoli svojega dedeka. In kadar koli so bili »ocevi«, jima je vedno dedek prinašal lepe igrčke. Zato ga je decavesele objemala, božala in se mu zahvaljevala. Vendar pa je dedek oba vedno gledal z žalostnimi očmi in to posebno malo šestletno Verico, ki ji je stalno šepetal: »Revica moja, dedekove misli so dan in noč pri tebi in tvojem bratcu. Kako bi vama le pomagal, da vama ne bi bilo treba v poznejših letih požirati prahu v tovarnah kakor vajinima revnima staršema.« In so ga obile solze. Mala Verica nekaj časa preplašeno gledala svojega dedeka, skoči z njegovih kolen in vsa zbegana zbeži v sobo k svoji babici: »Babica, dedek se joče.« In jo prime za roko in vleče v sobo k dedeku.

»Pusti me, Verica!« ji v smehu odgovarja babica.

»Pridi babica, da vidiš, kako se dedek joče.« Ali babica noče iti.

»Dedek se s teboj šali, Verica moja!« ji reče in jo boža po zlatih laskih.

»Dedek se ne šali, babica, zares toči solze. Pridi, da ga vidiš!«

»Pojdi, pa se igray, dedeka pa pusti na miru!« Verica veselo odskaklja iz sobe.

Stari Pera je hotel še za svojega življenja na vsak način preskrbeti svojega vnuka in vnukinjo. Zato je v časopisju pridno prebiral oglase in kadar koli je zasledil kako prodajo posestva, je ves srečen prihitel k svoji ženi in ji zagotavljal, da je vnukoma Verici in Radovanu že zagotovljena brezskrbna bodočnost. Babica je že naslednjega dne počastila svoje sosede z žganjem in črno kavo ter jim vsa srečna pripovedovala, da bo Pera kupil za vnuka in vnukinjo veliko posestvo in jima ga podaril »o ceve«. In sosede so nazdravljali z

žganjem v srečo vnuka, vnukinje in vsega Perinega sorodstva.

In zares! Nekega dne se Pera ves srečen in vesel napoti k odvetniku in mu ponosno pove, da hoče kupiti posestvo vdove Petrine. Odvetnik, ki mu je Perina revščina dobro znana, ga sumljivo pogleda in se mu prične ironično smejati. Ali Pera zagotavlja, da se mora na vsak način še za svojega življenja pobrigati za vnuka in vnukinjo, da bo sta vsaj otroka mogla rešiti svoje starše tovarniškega prahu in jetike. S smehom na licu položi advokat Peri prijazno roko na ramo: »Pera, ti si bister, pаметen in pošten človek, vendar pa ti svetujem, da se ne osramotiš in izpostavljaš roganju sveta!« Pera pa se je hudo razjezil. S prstom je zapretil odvetniku: »Ti se braniš zaslužka, česar se ne bi branil nobeden drug odvetnik. Pa dobro, jaz bom že našel drugega odvetnika, ti pa lahko zapreš pisarno in greš v pokoj!« Zaloputnil je vrata in brez pozdrava odšel. Odvetnik pa se je nasmejal prav od srca.

Sklonjene glave in globoko zamišljen koraka Pera po šabački ulici. Sreča prijatelja Bekana in ga vpraša: »Dragi prijatelj, ali morda veš, koliko ur hoda je do vasi Bogatiča?« Bekan mu v smehu odgovori: »Oprosti Pera, ali jaz ne vem.« Pera gre svojo pot dalje.

Ko pride k svojemu kumu Miši, ga ta prijazno sprejme in vpraša, zakaj je tako žalosten. »Imam velike skrbi in mnogo jeze zaradi sinovih otrok!« mu odgovori Pera in prične razlagati kumu svoje načrte. Kum se nasmeje: »Vem, vem! O tem si mi že mnogokrat pripovedoval.« Toda vse prepričevanje in prijateljsko kumovo zagotavljanje, da je brez denarja nemogoče kupiti posestvo, ni nič zaleгло. Stari Pera udari z nogo ob pod in odgovori, da ima dovolj denarja in da je bodočnost otrok že zagotovljena. Kum mu ne mara prizadejati še večje bolečine in mu reče: »Dobro, kum Pera, kdaj se misliš napotiti v vas?« »Te dni« mu odgovori Pera. Pri slovesu mu želi kum prav srečno pot in mnogo sreče pri nakupu.

Dedek Pera je vso noč premišljeval, zakaj bi si tudi on ne mogel kupiti posestva in to samo zato, ker je revež. »Saj imam denar, imam dovolj denarja, naj se le drugi ne brigajo za to!« je govoril sam pri sebi. In zares si je začel stari Pera domišljevati, da si more tudi revež kupiti posestvo. »Naj me vsi še tako sovražijo, jaz si bom vendarle kupil posestvo,« si je stalno vtepal v glavo.

Nekaj dni pred »ocevimi« se je dedek zgodaj zjutraj napotil v vas. Medtem sta njegova žena in snaha pripravljali večerjo. Ko se je pričelo nočiti, je babica Ljuba, misleč, da se bo dedek vsak čas vrnil, stopila v sobo in veselo dejala kumu: »Pridi kum, kaj čakaš? Streljaj! Vsak trenutek mora biti Pera tu!« Boter odide iz sobe in prične zunaj streljati s topiči. Hišice v Zabranski ulici so se pričele tresti. Sosedje so preplašeni prihiteli iz svojih hišic in začeli vpraševati: »Za milost božjo, kaj naj to pomeni?« Ves srečen in ponosen jim

kum odgovarja, da je danes rojstni dan kume Ljubice in da je pogodba srečno sklenjena. Sosedje začno čestitati in segajo babici Ljubi v roko. In ona se jim vsa blažena zahvaljuje.

Sosedje se vrnejo v svoje hišice in si šepetajo: »Vidite, da je stari Pera imel denar, a mi smo vsi mislili, da ga nima!«

Ko se Pera to noč ni vrnil iz vasi, je babica vsa v skrbih dejala sinu, snahi, kumu in kumi: »Pere še ni! Pojdimo sami večerjati, saj je že enajst!« Sedli so za mizo in začeli večerjati. Kum in kumica sta po večerji dvignila čaše na zdravje in srečo babice Ljube in ji poželela dolgo življenje in srečno kupno pogodbo. Po polnoči sta kum in kumica odšla domov.

Babica Ljuba vso noč ni zatisnila oči

V vlaku med vračajočimi se sezonskimi delavci

Mariborska »Delavska politika« je objavila sledečo reportažo o pomenkih naših sezonskih delavcev, ki so se vračali z vlakom iz Nemčije v domovino:

V večernem vlaku, ki vozi iz Gradca proti Mariboru, se je te dni v zakajenem vagonu vozilo devet sezonskih delavcev in delavk. S prijateljem sva prisledla. Kmalu smo bili v živahnem razgovoru, ki se je sukal o domačiji in o sezonskem delu tam daleč v tujini.

»Od kod prihajate?«, sem vprašal in vsi povprek so mi pričeli pripovedovati:

»Bili smo na sezonskem delu 40 km od Berlina, na nekem veleposestvu. Sedaj se vračamo domov in smo že dva dni na potu. Komaj čakamo, da se bomo od naporene vožnje in še bolj od težkega dela zopet odpočili.«

»Kako se vam je godilo in koliko ste zaslužili?« sem vprašal dalje.

»Pred devetimi meseci sem šel z ženo in 15-letno hčerko na sezonsko delo,« je začel pripovedovati krepak možki. »Kmalu nato sem povabil tudi brata, kateremu se je pridružil še nekaj znancev, ki so prišli za nami. Delo je bilo težko za nas moške, še hujše pa za ženske. Toda nadzorniki niso poznali usmiljenja in razlike. Ženske so morale prav tako trdo delati, med njimi celo 15-letna deklica. Zemljo obdelujejo tam popolnoma drugače kot pri nas. Največje delo opravljajo seveda traktorji, kljub temu pa je treba veliko dela izvršiti tudi z rokami. Poljsko orodje za ročno delo ni tako priročno, kakor pri nas. Kose so naravnost ogromne, držaji pa na vso moč neprimerni, tako da se človek pri košnji pošteno muči. Krompir smo morali izkopavati kleče, ne z motiko kakor pri nas, temveč z neke vrste kopači, ki imajo kakor vile štiri roglje. Zemljo gnojijo samo z umetnim gnojilom. Orjejo s traktorjem, ki zareže po več brazd naenkrat. Delali smo od 6. zjutraj do 8. zvečer, opoldne smo pa imeli poldrugo uro odmora. Urna mezda je znašala za

in je v velikih skrbih mislila samo na svojega moža Pero.

Drugo jutro je hitel Perin sin po cesti, ki je vodila v vas Bogatič, iskat svojega očeta. Izpraševal je v hišah ob poti, ali so videli čičo Pero. Odkimavali so z glavami. V gozdu pred Bogatičem je krenil na zmno mu bližnjico. Naenkrat je obstal kakor vkopan.

Moj Bog! Tam je visel dedek Pera! Prašen, žejen, lačen in razočaran si je bil zadržal vrv okoli vratu in obvisel na veji mogočnega hrasta.

Sin je hitro prerezal vrv in se sklonil k mrtvemu očetu. Iz žepa njegove suknje je gledal kos belega papirja. Na njem je bilo zapisano:

»Siromak nisem mogel zagotoviti svoji vnukinji in vnuku lepše bodočnosti, zato je pač boljše tako... Vaš dedek Pera.«

ženske 20, za moške pa 24 pfenigov (v našem denarju za ženske 2.80 din, za moške pa 3.56 din na uro po tečaju 14 din za 1 marko). Poleg tega smo dobili pol litra mleka dnevno na osebo in 50 kg krompirja na mesec. Kruh smo morali sami kupovati. 4 funte ali 2 kg kruha stane 64 pfenigov, t. j. 8.96 din. Do izbruha vojne so nam plačevali nadure, pozneje pa nič več. Čeprav smo ugovarjali, da smo mi Jugoslovenci in se nas vojna ne tiče, nismo dosegli za nadure nobenega poviška.

»Koliko ste si povprečno prihranili na mesec?« sem spraševal dalje.

»Mesečno smo prihranili največ okrog 40 mark (560 din). Stroške za vožnjo tja smo dobili povrnjene, za nazaj pa smo morali sami plačati. Vzdržali smo, toda nikoli več si ne želimo take zaposlitve. Le strah pred nezaposlenostjo, ki nas čaka doma, nas je zadržal, da smo ostali gori do konca.«

»Kupila sem si kolo za prihranke, ali mislite, da bom morala plačati carino?« je vpraševalo kmečko dekle z Dravskega polja. »Iz Maribora se bom še danes odpeljala naprej, čeprav bom morala v temi hoditi eno uro daleč od železniške postaje do doma.«

Med tem smo privozili v Spilje. Stroga revizija potnih listov in deviz. Naenkrat slišim strog glas obmejnega organa, ki je pregledoval listine vračajoče se skupine naših sezonskih delavcev. »Vsi izstopiti, ker nimate predpisane vizume. S prvim vlakom se morate odpeljati nazaj v Lipnico. Jutri dopoldne si priskrbite tamkaj predpisani vizum, popoldne pa lahko odpotujete čez mejo.«

Nič niso zalegli protesti in prošnje. Strogi uradni predpisi se morajo do pike izpolniti. Devet sezonskih delavk in delavcev je odneslo svojo skromno prtljago iz vagona. Na mah je izginilo veselje z obrazov teh trpinov, ki so se vozili dva dni in dve noči brez predleda, da bi čimprej prispeli v svoj domači kraj.

v razvalinah. (J. Veider, Knevinja Ema, 1939.)

Vas Pilštanj se prvič omenja l. 1167. L. 1404. je Pilštanj že Novi trg za razliko od prejšnje naselbine Starega trga. Nekdanji sramotilni kamen še stoji v bližini župne cerkve. Tudi stari, še ohranjeni vodnjak spominja na prvotni trg. Pilštanj je mnogo trpel od Turkov, ob času kmečkih uporov in od kuge. (Prim. Golec, Propast in dvig, povest 1935.)

Župna cerkev sv. Mihaela z monumentalnim stropom je bila zgrajena najbrž v 10. stoletju. Novo cerkev so postavili med l. 1796. in 1812. Župnijo so ustanovili najbrž že Pilštanski gosposdije v 10. stoletju. Prvi župnik se omenja l. 1167., l. 1237. pa so bili pilštanski župniki že dekanji. Ob preseelitvi župnije in dekanije v Kozje l. 1802. je postal Pilštanj navadna podružnica, ki pa je postala l. 1828. zopet župnija. Severozahodno od Pilštanja se še vidi ostanke Drenskega gradu (Hartensteina), čigar zgodovina pa je skoraj popolnoma neznana.

Na severozahodni strani pod Pilštanjem je vas Lesično s podružnico sv. Urha iz 14. stoletja. L. 1750. so jo prezidali. Obok cerkve krasi preprosta ornamentika z narodnimi motivi. Na trati pred cerkvijo stoji Kristusov kip iz leta 1713.

Iz Lesičnega vodi l. 1926. dograjena

Sokolstvo Zbor društvenih načelnikov in načelnic celjske sokolske župe

V nedeljo 17. decembra je bil v Narodnem domu v Celju zbor društvenih načelnikov in načelnic celjske sokolske župe. Zastopanih je bilo 50 edinic, ki so poslale na zbor načelnika in načelnico ali enega od obeh. Zbor je otvoril župni načelnik br. Grobelnik s pozdravom vzvišenemu starešini Nj. Vel. kralju Petru II. Navzoči so se pridružili pozdravu z navdušenim trikratnim »Zdravo!«.

Brat načelnik se je nato spomnil vseh bratov in sester, ki so med letom umrli, predvsem neumornega starešine ljubljanskega Sokola br. Kajzelja, ki je do zadnjega diha deloval pri Sokolu. Njemu in ostalim pokojnikom so prisotni zaklicali »Slava!«.

Župno upravo je zastopal župni starešina br. Jože Smertnik, ki je v svojem govoru opozarjal na resnost sedanjega položaja in poudaril, da moramo biti pripravljeni, da v tem pravcu usmerimo svoje delo.

Poročilo načelnštva (br. Grobelnika in s. Grudnove) navaja sledeče:

Obrambni tečaji so bili ob treh zaporednih nedeljah meseca januarja. V teh tečajih je bila predelana snov, ki spada k obrambnosti. Tečaj je udeležence usposobil za vodnike društvenih strelskih odsekov. Na koncu tečaja so polagali bratje izpit iz tvarine, predpisane za dosego skrajšanega roka v kadru. Sestre so imele primeren tečaj iz obrambnosti ob štirih zaporednih nedeljah. Nadalje so bili delovni zbori zaradi predelave prostih vaj za člane in članice. Dne 5. marca je bil tek po polju, pri katerem je sodelovala tudi župa Zagreb; nastopilo je 59 tekmovalcev. Dne 2. aprila je bil tek po polju za 9 naraščajnic in 6 članic.

Pri splošnih župnih tekmah 12. junija je tekmovalo 6 članov v srednjem oddelku in 23 v nižjem, 5 članic v višjem in 23 v nižjem, moškega naraščaja v višjem 6, v nižjem 48, naraščajnic v višjem 10, v nižjem oddelku 50, skupaj 173 tekmovalcev in tekmovalk.

Za pomnožitev števila sposobnih vodnikov sta bila prirejena v sokolski gozdni šoli v Lokah pri Mozirju prednjaška tečaja, ki se ju je udeležilo 9 članov in 11 članic, 17 naraščajnikov in 22 naraščajnic. Tečaja sta tehnično vodila br. Prestor in Ban, za ženske oddelke s. Stifterjeva, v ostalem pa br. Pahor iz Trbovelj.

Kolesarstvo je prišlo do veljave na zboru kolesarjev o priliki prednjaškega tečaja v gozdni šoli. Tega zbora se je udeležilo samo iz bližnjih okrožij 92 kolesarjev. Poročevalec za kolesarstvo izkazuje 595 kolesarjev, 89 kolesark in 30 motociklistov.

Smučarskih tekem vsled neprimerne zime ni bilo mogoče izvršiti.

Od Boča do Bohoria (Konec.)

Kozje leži pod severnim vznožjem Kozjaka (664 m) in Vetrnika (712 m) in postaja zaradi samotne in mirne lege, hladnega podnebja, daljših in krajših sprehodov po gozdovih prav privlačno letovišče. Gorski izleti so na Orlico in Bohor (1023 m).

Ze l. 1016. je bil najbrž sezidan grad Kozje, čigar razvaline se še vidijo. Vi-tezi iz Kozjega so imeli v svojem grbu stolp, okoli katerega se vije zmaj (na kar kaže tudi nemško ime kraja: Drachenburg). Tudi spodaj zgrajeni drugi grad je izginil, ostalo je le graščinsko poslopje tik župne cerkve. — Kdaj je postalo Kozje trg, se ne ve, omenja se trg šele l. 1646. Trg in grad sta mnogo trpela pred Turki (1476 in 1494), ob kmečkem uporu (1573), pa tudi čisto od kuge, zlasti v letih 1646. — 1652. Skozi trg pa so se valile tudi l. 1809. francoske čete. Od l. 1855. je trg sedež sodnije.

Župna cerkev je posvečena Marijinem Vnebovzetju. Prvotna cerkev je stala že v 12. stoletju, sedanjo so zgradili pred l. 1516. L. 1812. se je sedež nadžupnije in dekanije preselil iz Pilštanja v Kozje. Na severnem koncu Kozjega je sredi

pokopališča podružna cerkev sv. Eme, sezidana l. 1466. Na zunanji strani te cerkvice je v nadnaravni velikosti slika sv. Krištofa, ki nosi dete preko vode in se opira na drevo z okleščeno krono. (Prim. Stele, Mon. art. slov. I. str. 38.)

Pet kilometrov od Kozjega proti severozapadu je trg Pilštanj; ima krasno lego na pomolu nad sotesko Bistrice, skozi katero se prerine tudi cesta. Skoraj celotno ozemlje sedanjega šmarskega sreza (s Ponikvo in Rogateem) je bilo v 10. stoletju last Svetopolka Seliškega in nato savinjskega mejnega grofa Engelberta Pilštanskega. Njegova hči je bila grofica sv. Ema, ki se je rodila v Pilštanju najbrž l. 982. Na metju, kjer je stal njen rodni grad, so postavili častitljiv star kip sv. Eme. Po smrti svojega moža Viljema in obeh sinov je sv. Ema l. 1043. podarila vsa tukajšnja svoja posestva na novo ustanovljenemu samostanu benediktink v Krki na Koroškem. Ko je bil ta samostan razpuščen, je pripadlo l. 1072. vse ozemlje krški škofiji. Kot ministeriali krških škofov so bivali odslej v pilštanskem gradu Pilštanski gosposdije. Leta 1570. je dal krški škof stari razpadajoči grad podreti in postaviti novo poslopje (na kar kaže kamnita plošča nad glavnimi vrati župne cerkve.) V drugi polovici 19. stoletja je začela razpadati tudi nova graščina, ki je danes

cesta naravnost preko Zegarta (hriba) v St. Jurij in Celje. Cesta gre tik župne cerkve v Prevorju, ki je posvečena sv. Ani. Ko so prvotno cerkev l. 1470. ali 1494. razrušili Turki, so sicer l. 1590. zgradili novo, ki pa so jo l. 1807. sami podrli in sezidali sedanjo baročno stavbo in ji prizidali l. 1817. še zvonik. Od l. 1871. je Prevorje samostojna župnija. (Hribovski svet okoli Prevorja je bil glavno torišče romantičnega razbojnika Guzeja. Prim. J. Golec, Guzaj, povest 1931.)

Ako pa krenemo na desno, pridemo v Zagorje, kjer nas pozdravlja na desni strani romarska cerkev sv. Marije v Zagorju. Baročno cerkev so sezidali grofje Attemsji okoli l. 1661. v zahvalo za srečno rešitev iz turškega ujetništva. Dogodek je vrezan v bakreni plošči in tudi naslikan v cerkvi. Cerkev so zgradili zraven gotske kapele, ki so jo sezidali v 14. ali 15. stoletju Celjski grofje. Kapela je zvezana z novo cerkvijo (na oboku je grb Celjskih grofov). Cerkev ima dve stranski kapeli in visok masiven zvonik. Strop je okrašen z dobrimi freskami neznanega mojstra iz l. 1708. Prižnica iz leta 1758. je kakor na Ponikvi bogato okrašena. Od l. 1882. je tu župnija. (Prim. Stele, Umetn. značaj slov. Staj., Kronika slov. mest VI., 72 in Strekelj, Nar. pesmi št. 6700—6701.)

Po dolgih in strmih serpentinah, ka-

Castna je bila udeležba celjske sokolske župe na vsejunaškem zletu v Sofiji in na Sušaku, kjer sta naše članstvo in naraščaj sodelovala tako pri prostih vajah kakor tudi pri tekmah.

Dan sokolske pripravljenosti so na poziv župnega načelnštva priredile skoraj vse edinice, za kar jim gre naše priznanje.

Po dospelih prijavah je bilo v župi 30 javnih nastopov.

Statistika ni mogla biti podana, ker so bili nekateri bratje poklicani na vojaške vaje in so mesečna statistična poročila nekaterih edinic izostala. V načelnškim poročilu je izražena želja, da se omeji število javnih nastopov v naši župi, da se javni nastopi na ta način izboljšajo in da se more posvetiti več dela obrambnosti.

Saveznega tečaja za sodnice, ki je bil od 13. do 17. februarja 1939 v Beogradu, so se udeležile iz celjske sokolske župe 3 članice in položile izpit.

Delovni spored za leto 1940. je naslednji:

V zimskem času se naj izvršijo najprej okrožne smučarske tekme v poljubnih disciplinah, obvezno pa bo to tekmovanje v patroljnih tekmah s streljanjem. Nato bodo za članstvo in naraščaj tekme v patroljnem teku s streljanjem.

Meseca januarja bodo delovni zbori za vse oddelke. Na teh zborih bodo predelovali proste, tekmovalne in redovne vaje. Izpiti za vojaške novince Sokole, ki bodo prosili za skrajšanje kadrskega roka, bodo v januarju ali februarju.

Glavno delo bo usmerjeno k pripravi za jubilejni zlet v dneh 29. in 30. junija 1940 v Celju ob priliki proslave 50-letnice Sokolskega društva Celjancov. Na zletu bodo sodelovale vse župe iz dravske banovine, zastopane pa bodo tudi ostale župe našega saveza. V zvezi s tem zletom je zbor sklenil, da morajo biti okrožni nastopi v celjski sokolski župi izvršeni 2. ali 9. junija 1940. Edino okrožno nastop v Zagorju, kjer bo praznovalo Sokolsko društvo svojo 50-letnico, bo 16. junija, da bo moglo društvo povabiti k sodelovanju vse župne edinice.

Predlagano je bilo zopet staro načelnštvo in sicer: načelnik Tone Grobelnik (Celje), namestniki Karol Verk (Sevnica), France Klun (Zagorje), Lojze Vidmar (Celje), načelnica Mirka Grudnova (Celje), namestnice Darinka Klunova (Zagorje), Stana Juvančeva (Sevnica) in Milka Lojkova (Celje).

Debatna je bila na zboru prav živahna in ves čas stvarna. Župne edinice marljivo delajo, kar je najboljše dokazala udeležba na zboru.

Prihodnje leto bo praznovala celjska sokolska župa 30-letnico. Zato se bodo bratje načelniki in sestre načelnice še z večjo silo lotili dela, da se bo župno jubilejno leto poznalo na vseh področjih telesne vzgoje.

Sodarske pomočnike

sprejemem takoj ob prosti hrani, stanovanju, perilu in dobri plači. — Repič Fran, sodar, Ljubljana, Trnovo.

terih spodnja obkroži l. 1868. sezidano kapelo sv. Marije, pridemo onstran grebena k Sv. Vidu pri Planini (615 m nad morjem). Cerkev je sezidana l. 1453. Kraj leži zelo zavarovano, kajti od severa ga varujejo čudovito zložene stene pečin.

Ko pridemo okoli hriba, zagledamo res krasno ležečo Planino z njenim pravim gorskim značajem.

V starejšem veku je vodila tod mimo rimska cesta. V 9. stoletju je bilo tukajšnje ozemlje last karantanskega vojvode Valjhuna, v 10. stoletju pa je pripadalo savinjskemu mejnemu grofu Engelbertu Piljštanskemu. V tej dobi je bil najbrž na mestu prejšnje rimske postojanke na skali zgrajen planinski grad, ki je služil v obrambo proti Madžarom. Ko je l. 1072. prevzela posestva krška škofija, je dajala grad v najem raznim najemnikom. Najimnejši med njimi je bil Adolf Planinski, utemeljitelj rodu Planinskih gospodov (von Montpreis), ki so izumrli že leta 1250. Nato je krški škof podaril Planino rodbini Ostrovrharjev, ki so si privzeli tudi naslov Planinskih gospodov. Grad je prešel v roke Celjskih grofov, izmed katerih je dalje časa tu prebival le Friderik z Veroniko Deseniško. V 19. stoletju je začel grad razpadati. (Slovenec, 19. nov. 1939.)

Celjski javni nameščenci in upokojenci v borbi proti draginji

V Narodnem domu v Celju je bilo v petek zvečer zborovanje javnih nameščencev in upokojencev, ki ga je sklicala celjska podružnica Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev v Mariboru. Zborovanje je otvoril in vodil učitelj g. Bogomir Zdolšek, ki je po pozdravnih besedah pojasnil pomen zadrugištva. Glavni referent sodnik g. dr. Dolničar je govoril o temi »Zadruga v borbi z naraščajočo draginjo in naš položaj«. Podčrtal je pomen zadrugištva, navedel težave, s katerimi se mora zadruga boriti zlasti v sedanjih resnih časih, in poudaril nujno potrebo povišanja službenih prejemkov državnim in samoupravnim uslužbencem in upokojencem.

Po referatu g. dr. Dolničarja je bila soglasno in z živahnim odobravanjem sprejeta naslednja resolucija:

»1. Cene najnujnejših življenjskih potrebščin so od zadnje redukcije plač l. 1935. znatno narastle. Cena krušne moke je narastla za 25, koruzne moke za 28, koruznega zdroba za 37,5, masti za 33, slanina za 20, bučnega olja za 50, namiznega olja za 33, krompirja za 100, fižola za 120 in mleka za 70 odstotkov. Cena obleke je narasla za 30, cena usnjenih izdelkov pa s 1. decembrom t. l. po sklepu Zbornice za TOI v Ljubljani za 15 odstotkov na bazi z dne 1. novembra t. l. Povprečni dvig cen pri nakupu najnujnejših potrebščin znaša torej 30 do 35 odstotkov.

2. Nujno je potrebno regulirati cene teh potrebščin tako, da bodo znosne za že itak nezadostne prejemke uslužbencev. V zvezi s tem dvigom cen so namreč prejemki državnih in samoupravnih uslužbencev, tako aktivnih, kakor prav

posebno še upokojencev, docela premajhni in povzročajo stalno zadolžitev uslužbenstva, kar slabi njegovo materialno in moralno neodvisnost in ga tira v bedo in obup.

3. Če bi država zaradi mednarodnih prilik ne mogla uspeti s prisilno regulacijo cen, pa mora nujno zvišati prejemke vsem aktivnim in upokojenim uslužbencem v razmerju s povišanjem cen. Člani celjske podružnice Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev v Mariboru računajo na uvidevnost samoupravnih teles, da bodo z zgledom prednjačila in prejemke v tem smislu takoj regulirala.

4. Člani celjske podružnice Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev v Mariboru si usojajo predložiti zahtevo, da se Celje, ki je eno najdražjih mest v Jugoslaviji, ker leži v bližini letovišč in zdravilišč, uvrsti v prvi draginjski razred.

5. Celjska podružnica Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev v Mariboru je v teku svojega obstoja dokazala, da je regulator cen najvažnejših življenjskih potrebščin in da je s svojim solidnim obratom zadovoljila svoje članstvo. Na osnovi tega zaupanja se sklicuje na člen 12. uredbe o pobijanju draginje in prosi državno upravo, da bi se pri izvajanju tega člena spomnila v prvi vrsti tudi nje, bodisi z dobavo živil po najnižjih tržnih cenah, bodisi z dolgoročnimi brezobrestnimi posojili.

Celjska podružnica mariborske Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev ima nad 700 članov z 2.500 družinskimi člani in je torej gotovo upravičen tolmač uslužbenstva in njegovih težav.

Resnična dejstva iz zgodovine laškega gasilstva

(Konec)

L. 1911. je silen orkan zanesel iskre na gospodarsko poslopje Franca Lešnika v Rečici, ki je pogorelo do tal. Leta 1912. je strela zažgala stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje Kačiča, p. d. Meke na Strmici (rešitev je bila nemogoča zaradi pomanjkanja vode) in kozolec Franca Goršaka v Gor. Rečici 47. L. 1913. je gorel vagon kalofonije pred postajo v Laškem, pogorela je kočja mizarja Janžka na Trnovem zaradi pomanjkanja vode in Lipovškova hiša v Tremerju. Požar so gasile čete iz Celja, Gaberja in Laškega. Uničena je bila ogromna zaloga brezovih metel.

Dne 8. januarja 1914 je pogorela oljarna na Zidanem mostu. To je bil največji požar med obstojem laške gasilske čete. Požar je nastal ob pol štirih popoldne zaradi cigaretnega ogorka. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Loke, Radeč, Hrastnika, Laškega (30 mož), iz Celja je vozil ob pol sedmih zvečer poseben vlak s celjskimi gasilci s popolno opremo na Zidani most. Kljub silnim na-

porom ni bilo mogoče rešiti tovarne. Rešili so samo pisarno, hlev in turbino. Požar je trajal zaradi zaloga olja in tropin dva dni. Škoda je bila ogromna, a krita z zavarovalnino. Tovarna je bila last tvrdke Wertheimer iz Trsta in je izdelovala ripsovo, laneno, jedilno olje in še druge vrste olja. Bila je najmodernejša oljarna na vsem bivšem Štajerskem. Vse takratne gasilske čete so imele žrtve zaradi težkih opeklin.

L. 1915. je bil sobni požar v hiši čevljarja Franca Kokola. Služkinja Verderjeva je pustila v zaklenjeni kuhinji dvoje otrok. Štiriletno dekletce se je igralo pri peči, pri čemer se mu je vnela obleka in je postalo žrtev groznih opeklin. V tem letu je strela zažgala Smerčev kozolec v Modriču, v Vivodovi pekarni je bil požar v dimniku. L. 1916. je pred postajo gorel vagon volnenih krp. Požar je trajal nad 4 ure in so ga mogli gasilci udušiti šele z dvema brizgalnima. V tem letu je gorel pred postajo še en vagon rjavega premoga. V marcu 1917 je gorelo humsko pobočje. Požar so udušili vojaki. Dne 3. maja je gorel vagon s 5 konji med Zidanim mostom in Laškim. Požar je nastal zaradi vnetja osišča. Vlak so ustavili med Rimskimi toplicami in Laškim, a so med tem 4 konji že zgoreli. Citatelje moramo opozoriti, da so bili požari med vojno zato tako pogosti, ker je primanjkovalo osebja, ki je moralo po večini na fronto, na zavorah pa so morale voziti celo ženske; precej je bilo tudi sabotaže zaradi sovražnega razpoloženja proti Avstriji. V juniju 1917 je strela zanetila požar v zidnici kmeta Štigla na Ojstrem. Požar so udušili vojaki, ki so imeli v bližini telefonsko celico. Dne 16. februarja 1918 ob 8. zjutraj je nastal požar v šolskem poslopiju v St. Lenartu. Gasilci so prispeli na kraj požara ob 10. V šoli je bila bolna učiteljica, ki so jo rešili. Bil je hud mrz pod ničlo, ki je skoraj onemogočil gašenje. Kmetje so nosili iz hiš vrelo vodo in z njo polivali brizgalno in cevi, ker je bila nevarnost, da pogori vsa vasa. Požar so udušili šele ob treh popoldne. Takrat je bil učitelj na tej šoli še naš občan g. Drogenik. Istega leta je bil požar v dimniku v kaplaniji. V decembru 1919 je pogorel kmetu Francu Senici na Maliču docela nov z asbestno opeko krit hlev in pod. Ogenj so zanetili domači otroci z gorečimi treskami, s katerimi so kurili zaradi štednje s petrolejem, ki ga je takrat primanjkovalo. V novembru 1920 je požar zajel kozolec kmeta Rogilca na Ogečah. Vsled viharja se je ogenj razširil na 11 bližnjih objektov, ki so pogoreli

s pridelki in orodjem vred. Škoda je bila ogromna. Požar je gasilo 16 gasilcev iz Laškega pod vodstvom Blaža Zupanca. V januarju 1922 je gorelo humsko pobočje. Požar so zanetili drvarji.

Vso to kroniko požarov nam je ohranil pokojni Valentinič. Za požare od l. 1922. dalje žal nimamo datumov na razpolago, pač pa smo zbrali krajevne podatke požarov od l. 1922. do danes. Tako omenjamo na kratko tele požare:

V juniju je pogorel Vivodov kozolec, ogenj je bil podtaknjen. Strela je uničila posestniku Vorini na Strmici vsa gospodarska poslopja, posestniku Cepušu v St. Lenartu kozolec, posestniku Pfeiferju v St. Lenartu hlev, kmetu Potušku na Ogečah kozolec. Dalje so bili požari: na Strmici je ogenj uničil gospodarska poslopja kmetu Valentu, Knapiču v Marijagradcu zidanico, hlev in pod, Juteršku, p. d. Artenšku v Rečici kozolec, Beneteku na Ojstrem hišo, Koludru v Rečici (danes gostilna Zavrašek) veliko shrambo lesnih izdelkov, posestniku kmeta Teršku v Tolstem in Cerovšku v Rifengozdu je požigalec istočasno zažgal poslopja, požar sta imeli gostilni Mastek in Smodi, kaminski požar je bil na poslopiju Pumerjeve trgovine, požar ostrešja je bil v Sketovi mizarški delavnici zaradi vnetja skoblanja, večkrat se je vnelo zaradi cigaretnih ogorkov pobočje Huma, nad Tremerjem je gorelo gozdovje, ob 55-letnici laške gasilske čete je pogorel Hermanov kozolec; ogenj je bil podtaknjen. Spomladi 1931 je gorelo nad toplicami Smodijevo in Spornovo gozdovje. Na Gračnici je bil večkrat požar v tovarni podpetnikov, kjer je tudi pogorelo skladišče, ki so ga zgradili ruski vojni ujetniki. Nekaj let zaporedoma so morali laški gasilci na pomoč v Tremerje, kjer je domač požigalec uničeval kmetom poslopja. Jeseni l. 1930. je do tal pogorela Pustova žaga v Marijagradcu. Ogenj je bil podtaknjen na treh mestih istočasno. Nad Marijagradcem je pogorela hiša kmeta Vildona. Ba-

je so domači nosili od nekega kmeta drva, kmet pa je nekaj polen navrtal in napolnil s smodnikom, ki je povzročil požar. Kmetu Francu Trbovcu, p. d. Regole je lokomotiva zažgala pod mostom nasproti Radio-therme voz slame, ki ni mogel izpod nizkega podvoza naprej. V gornji tekstilni tovarni se je vnela volna. V oktobru 1934 je pogorel Cepušev kozolec poleg pokopalšča. Jeseni 1937 so bili naslednji požari: sobni požar pri Skorjancu v Debru, strešni požar v hiši Ignaca Pirnata pod Starim gradom in strešni požar v bivši tovarni »Kamenit«. V oktobru 1938 je bil požar v tovarni Gerkman. V aprilu 1939 je nekdo požgal kozolec dr. Roša v Rečici. Ob 70-letnici gasilske čete dne 16. julija 1939 je pogorel Potekov senik pod Starim gradom. V septembru 1939 je pogorelo Bezgovškovo poslopje v Stopcah. V novembru sta pogorela skladišča tovarne »Zavore« v Rečici in kozolec Alojza Košiča v Cretah nad Rimskimi toplicami, v decembru pa hiša, hlev in drvarnica Fortunata Koširja v Gornji Rečici.

S tem smo zgodovino laških gasilcev, v kolikor so nam bili viri na razpolago, zaključili. Poročali smo strogo objektivno in nismo nikjer zagovarjali ne te, ne one skupine. Nam je šlo zgolj za zgodovino tako starega društva v Sloveniji. Kdor bi hotel zanikati vso zgodovino pred letom 1918., bi tudi ne mogel letos praznovati 70-letnice, ampak kvečjemu samo 20-letnico. Mnenja smo, da se pri nesreči in pomoči bližnjemu v sili pač ne gleda samo na narodnost. Pisanje kronik tudi ni lahka stvar in je treba pri takem delu mnogo truda in potrpljenja. Toliko v pojasnilo in razumevanje.

Pri pregledu vse snovi smo našli nekaj napak, ki jih popravljamo: V poročilu z dne 29. septembra o 60-letnici smo navedli, da je bila sedanja motorka nabavljena v Pragi, bila pa je nabavljena v Linzu. Ker je takratni blagajnik prejel mnogo ponudb, je pri poročanju zamenjal kraj nabave. Dalje je pravilno, da so takrat gasilci telovadili na prostoru, kjer je danes Sokolski dom (in ne na Lavi). V poročilu z dne 24. novembra o gasilskih slikah se naj glasi pravilno: »dne 20. septembra 1903. je slika vseh izvršujočih članov pod načelnstvom Jurija Benedeka (in ne Webra), tudi posneta pred bivšo nemško šolo. V poročilu z dne 8. decembra se naj glasi na strani 5. v zadnji vrsti pravilno: hlev in kozolec Josipa Svečnika (in ne Sevnika), na strani 6. pa: je gorela (ne zgorela) hiša Pavla Basta.

Srečno in veselo novo leto

želiyo svojim cenj. strankam in odjemalcem sledeče tvrdke in obrati:

Iz Celja

Anton Uršič
modno krojaštvo »Uran«

Kolenčeva 6

Simon Gaberc
trgovina mlinskih izdelkov, žita in
raznega blaga na veliko

Razlagova ulica

Rafael Salmič
urar in zlatar

Dečkov trg (Narodni dom)

Franc Belak
instalacijsko podjetje

Za kresijo 12 a

Josip Kolar
čevljarstvo

Samostanska ulica

Anton Oražem
splošno krojaštvo

Gledališka ulica 9

Kino »Dom«

Franjo Sirše
gostilna

Krekova cesta

Štefan Hohnjec
mesarija in prekajevalnica

Glavni trg

Karl Loibner
delikatesa - špecerija

Kralja Petra cesta

Priporoča se
A. JAGER, gostilna »Na-Na«
C E L J E

Srečno in veselo novo leto želi

„SLAVIJA“

Jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani
in se priporoča za vsakovrstna zavarovanja

Podružnice in ekspoziture: Beograd, Novi Sad, Osijek, Split,
Sarajevo, Zagreb, Maribor

CELJE, ulica dr. Gregorja Žerjava 1, I., Tel. 199

Vinko Kukovec nasl.
tesarski mojster, trgov. z lesom in žaga

Lava pri Celju

Franjo Dolžan
kleparstvo

Za kresijo

Hotel „UNION“

Rudolf in Pepca Resnik

Trg kralja Aleksandra

Anton Hofbauer
trgovina z usnjem
»Penix« d. z o. z. tvornica usnjenih izdelkov

Gosposka ulica 6

Vsem svojim cenj. gostom želi srečno novo leto
hotel in kavarna „Evropa“

Roza Zamparutti

zajtrkovalnica

Ulica dr. G. Žerjava

Gostilna »Branibor«
Anton Robek

Kralja Petra cesta 41

Anton Rebek
splošno ključavničarstvo

Aleksander Gatej
urar, zlatinar, optik

Kralja Petra cesta 26

Nina Lenart
predtiskarija

Kralja Petra cesta 26

Ivan Knechtl
krznarstvo

Slomškov trg 1

Josip Jagodič
špecerija in železnina

Glavni trg in Gubčeva ulica

Anton Lečnik
urar, zlatar, optik

Glavni trg 4

Prodajalna

Rata

Glavni trg 17

R. Grobelnik
frizerski salon za dame in gospode
Glavni trg in poleg
hotela »Evrope«

Henrik Oblak ml.
mehanik

Ozka ulica 3

Franc Plevčak
čevljarstvo

Gosposka ulica 9

Knjigarna »Domovina«
M. Hubert

Kralja Petra cesta

M. Šribar

trgovina z ročnimi deli, perilom
in pleteninami

Ulica dr. G. Žerjava 2

Frančiška Žumer

hotel »Zvezda«

Glavni trg

Matevž Zadravec

pekarna

Gosposka ulica 3

Janko Brišček

mehanik
zaloga šivalnih strojev in koles

Gosposka ulica 32

J. Jellenz

Celje

Podružnica J. Jellenz nasl.

Oto Golež

Slovenj Gradec

Karol Pajk

modna trgovina

Glavni trg 2

Rok Meštrov

trgovina - Šibenski bufet

Za kresijo

„ELKA“

tekstilna tovarna

Karol Florjančič

elektrotehnična trgovina

Cankarjeva cesta

Franc Zangger

trgovina s špecerijo, žganjarna
in veleprazarna kave

Gosposka ulica

Drago Gams

trgovina šivalnih strojev in koles

Prešernova ulica 16

Drogerija „SANITAS“ - Celje

Franjo Nerad

stavbno podjetje

Aškerčeva ulica 10

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. strankam in odjemalcem

Anton Dobrotinšek

elektro- in radiotehnično podjetje

Celje, dr. Žerjavova 3 — Telefon št. 240

S. HOLOBAR

slikarstvo in trgovina barv

Celje — Tel. 137

Delavnica za fino mehaniko

Joško Aman

ortopedija, kirurg, meh. in brusarna

Dečkov trg 5

F. S. Lukas - Celje

žganjarna, tovarna likerjev, industrija sadnih sokov

Kralja Petra cesta

Prostovoljna gasilska četa Gaberje

želi vsem svojim prijateljem in dobrotnikom srečno in veselo NOVO LETO

Ivan Ravnikar

veletrgovina

Anton Petek

manufakturna in modna trgovina

Prešernova ulica 21

Albin Urban

mesar in klobasičar

Prešernova ulica 11

Ivan Mastnak

trgovina z manufakturo in konfekcijo

Kralja Petra cesta 15

Avgust Štok

splošno kleparstvo in vodovodna instalacija

Aškerčeva ulica 8 — Telefon 218

Dominik in Lucija Uršič

čevljarna in špecerijska trgovina

Breg — Zagrad

Mihael Dobravec

slikarsko, plekarsko in črkoslikarsko podjetje

Glavni trg 15

Celjska vinara

Pukl

Prva celjska „Kristalija“

izdelovalnica brušenega stekla
in ogledal

Za kresijo

Priporoča se

MAKS ZABUKOŠEK

krojaški mojster

Cankarjeva cesta 2

„ABOZA“

tovarniška zaloga oblek
A. Drofenik

Kralja Petra cesta

Manufaktura in moda

Gabrijel Šentjunc

Glavni trg 9

Priporoča se

Dominik Poženel

modna trgovina

Glavni trg 14

Franc Kager

optik

Gosposka ulica 12

Miloš Klinar

ključavničarstvo

Prevzemam vsa stavbno-ključavni-
čarska dela ter jamčim za solidno
izvršitev. — Cene zmerne.

Gregorčičeva ulica 4

Zaloga čevljev

„Frimer“

Ulica dr. G. Žerjava

Martina Orehovca nasl.

Ivo Kožuh

krznar in izdelovalec raznih čepic

Gosposka ulica

Gustav Stiger

špecerijska in kolonialna trgovina

Glavni trg

Pristna oranžada

Ivan in Bogomir Naraks

sodavičarja

Žalec - Celje

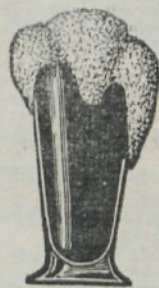
Hotel »Pošta«

Na novo urejene sobe s tekočo
toplo in mrzlo vodo
Lastna mesarija in prekajevalnica

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenj. odjemalcem in konzumentom laškega piva

I. M. Igričnik

Glavna zaloga laškega piva v Celju

Anton Ušaj

gostilna »Skalna klet«

Veletrgovina železnine

D. Rakusch

Ludvik Junger

prekajevalnica

Prešernova ulica

Kavarna »Merkur«

Ignac Leblč

Josip Benko

delikatesna trgovina, mesarija in prekajevalnica v Celju.

Glavna prodajalna v Celju, Kralja Petra c. št. 13, tel. št. 183,
podružnica na Glavnem trgu št. 8, tel. št. 283

J. M. Šanc

restavracija hotel »Bell vol«

Kralja Petra cesta 9

Josip Kirbiš

strojna parna pekarna, tvornica kvasa,
sladov in kanditov

Krekova cesta

Zvonko Blažević

restavracija Narodni dom

Alojz Plankl

urar

Ulica dr. Gregorja Žerjava 3

Jožica Leskovšek

Prva celjska čistilnica in svetlo-
likalnica

Gosposka ulica 13

Iz Hrastnika

Ferdo Roš

gostilna

Alojz Štravs

trgovina z mešanim blagom

Vsevolod Semenov

poslovodja podružnice »Bata«

Franjo Benetek

manufakturna trgovina

Pavel Bauerheim

trgovina z mešanim blagom

»Birtič«

gostilna in mesarija

Viktor Deželak

trgovina

Slasčičarna »Sokolski dom«

Vinko Domitrovič

gostilna

Kino »Sokol«

Dragan Lisac

brivski salon

Jože Doberšek

modno krojaštvo

Franc Orožim

modno krojaštvo

Ivan Kraner

trgovina z mešanim blagom

Vid Senica

gostilna

Eva Šergan

damsko modno krojaštvo

Josip Hofbauer

trgovina z mešanim blagom

Z Dola pri Hrastniku

Jakob Draksler

gostilna

Franc Laznik

trgovina z mešanim blagom

Posojilnica na Dolu

z. z. n. j.

Anton Draksler

gostilna in trgovina

Ignac Koritnik

čevljarstvo

Lepe tiskovine, kakor: lepake, letake,
prospekte, stenske in žepne koledarje,
diplome, srečke, časopise, knjige, cenike
ter vse reklamne tiskovine za trgovce
v eni in več barvah vam solidno izgotovi

DELNIŠKA DRUŽBA PIVOVARNE UNION V LJUBLJANI GLAVNA ZALOGA V CELJU

priporoča svoje izborne izdelke
svetlo in črno

UNION PIVO v sodih in steklenicah PEKOVSKI KVAS in ŠPIRIT VSEH VRST

KLINAR MILOŠ KLJUČAVNIČARSTVO

Celje, Gregorčičeva 4

CENE ZMERNE
DELO SOLIDNO

Izdelovalnica
štedilnikov
iz nerjavečega
jekla
Prevezam
stavbna
ključavničarska dela

Kupim dobro ohranjen

h a r m o n i j

Naslov v upravi lista.

Cenj. občinstvu se priporoča trdka

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine,
optika itd.

Celje,
Glavni
trg

Izkušen optik na razpolago!

BARVE LAKI

FIRNEŽ
ČOPIČI

S. HOLOBAR - CELJE

SLIKARSTVO IN TRGOVINA BARV

ELEKTRIČNE ŽARNICE

dobite pri tv.

K. Loibner - Celje - Kr. Petra c. 17

TELEFON 120

V vili »Regina« v Celju se odda enosobno
mansardno

STANOVANJE

stranki brez otrok, ki bi opravljala obenem
posle hišnika.

V najem se odda

odnosno tudi proda sredi trga Podčetrtok
enonadstropna hiša z gostilno in pekarno,
hlev, vrt, prostorno dvorišče (lasten stude-
nec s stalno pitno vodo) in gozdna parcela
izven trga. — Ponudbe na Posojilnico na
Dolu pri Hrastniku.

Črna zimsko suknja, kratek površnik-suknja,
temen Ulster površnik, vse za srednjo, bolj
močno postavo, v zelo dobrem stanju
kakor novo, se proda.

Maks Zabukošek, modno krojaštvo, Celje

CINKARNA D. D., CELJE

Osnovana 1923. l. prevzemši poslovanje dotedanje DRŽAVNE CINKARNE, osnovane že 1873 l.

Predeluje in izkorišča CINKOVO RUDO in CINK

Glavni proizvodi Cinkarne d. d. so:

cink, surov in rafiniran v blokih, cinkova ploče-
vina vseh dimenzij in debelin, bakrena pločevina
vseh dimenzij in debelin, cinkov prah, žveplena ki-
slina, koncentrirana in nekoncentr., zelena galica
(železni vitriol), katran, cinkovo belilo „Briljant“

Glavno zastopstvo za prodajo fabrikatov Cinkarne d. d. ima trdka

METALNO AKCIJONARSKO DRUŠTVO

LJUBLJANA — Masarykova cesta 12

ki vrši veleprodajo ter ima stalno na skladišču:
modro galico, litopon, minij, kositer (cin) v blokih
in palicah, aluminij, baker, antimon. Poleg tega
trguje tudi s starimi kovinami in kovinskimi
odpadki vseh vrst

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4

kleparstvo, vodovodne instalacije
strelkovne naprave

Prevezma vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela
popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

Celjska posojilnica d. d. v Celju

je najstarejši narodni denarni zavod v Celju

Vse hranilne vloge,
vložene pri

Celjski posojilnici d. d. v Celju

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaja koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

Nalagajte
svoje prihranke v

TELEFON ŠT. 22

POŠT. ČEK. RAČ. 10 591

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom